

LEVITICUS .

~~245~~ BS
Dra 715
1896
pt. 3

335

CAVEN LIBRARY
KNOX COLLEGE
TORONTO

S. R. Driver & H. A. White

The Book of Leviticus

In Hebrew

D45
Dri

THE present edition of the Sacred Books of the Old Testament in Hebrew 1 exhibits the reconstructed text on the basis of which the new translation of the Bible has been prepared by the learned contributors mentioned on the other page of the cover. It is, therefore, the exact counterpart of the English edition. Wherever the translation is based on a departure from the Received 5 Text, the deviation appears here in the Hebrew text. Transpositions in the translation are also found here in the original.

Departures from the Received Text are indicated by diacritical marks, ◊ (i. e. V = *Versions*) marking a passage where a reading has been adopted on the authority of the Ancient Versions; ◊ (i. e. c = *conjecture*) being used 10 for conjectural emendations; and ◊ (i. e. נָקֹד נָקֹד) for changes involving merely a departure from the Masoretic points, or a different division of the consonantal text (e. g. וְבוּ יִמְתֹּה Eccl. 10,1). A פְּסֻכֵּם indicates transposition of the Masoretic text; ◊ points to cases where the יְרַץ has been adopted instead of the בְּתִיב, and ◊ to changes introduced on the strength of parallel passages. 15 Doubtful words or passages are marked with notes of interrogation (?!). Occasionally two diacritical marks are combined, e. g. **, i. e. deviations from the Received Text suggested by the Versions as well as by parallel passages; or **, i. e. departures from the Masoretic points supported by the Versions, &c. Hopelessly corrupt passages are indicated by + + + +, while asterisks * * * * 20 point to *lacunæ* in the original. The text has been left unpointed except in ambiguous cases.

The Ancient Versions are referred to in the *Notes* under the following abbreviations: M = Masoretic Text; G = LXX; T = Targum; S = Peshita; Λ = Vetus Latina; I (i. e. St. Jerome) = Vulgate; A = Aquila, Θ = Theodotion, 25 Σ = Symmachos. ■■ denotes the Samaritan recension of the Pentateuch. GA means Codex Alexandrinus (A), GL = Lucianic recension (Λ), GM = Ambrosianus (F; — M = Mediolanensis), GS = Sinaiticus (S), GV = Vaticanus (B); CO is the Targum of Onkelos, T = Targum of Pseudo-Jonathan; AV = Authorized Version, RV = Revised Version, OT = Old Testament. It has not been deemed 30 necessary to classify all the divergences exhibited by the Ancient Versions. As a rule there have been recorded only those variations on the authority of which an emendation has been adopted by the editor of the text.

The heavy-faced figures in the left margin of the Notes (1, 2, 3, &c.) refer to the chapters, the numbers in ( ) to the verses of the Hebrew text. 35

As to the colors, YELLOW, (e. g. 11, 2^b—23) indicates the code commonly known as the *Law of Holiness* (H), the compiler of which cannot be separated very widely in time from the priestly prophet Ezekiel (about 570 B. C.); BROWN (4; 6, 23; 10, 16—20) marks later strata of the *Priestly Code* (P), the main body of which (compiled in Babylonia about 500 B. C.) is printed in black without any 40 additional coloring. Overlined passages represent redactional additions. The arguments for these distinctions are given in the introductory remarks prefixed to the explanatory notes on the English translation of the book.

B5
715
1896

The Book of Leviticus

DRIVER & WHITE

LIBRARY
KNOX COLLEGE

THE SACRED BOOKS
OF
The Old Testament

A CRITICAL EDITION OF THE HEBREW TEXT

PRINTED IN COLORS, WITH NOTES

PREPARED

By eminent Biblical scholars of Europe and America

UNDER THE EDITORIAL DIRECTION OF

PAUL HAUPT

PROFESSOR IN THE JOHNS HOPKINS UNIVERSITY, BALTIMORE, MD.

PART 3

The Book of Leviticus

BY

S·R·DRIVER AND H·A·WHITE

Leipzig

J·C·HINRICHS'SCHE BUCHHANDLUNG

1894

Baltimore
THE JOHNS HOPKINS PRESS

London
DAVID NUTT, 270-271 STRAND

THE BOOK

OF

Leviticus

CRITICAL EDITION OF THE HEBREW TEXT

PRINTED IN COLORS

EXHIBITING THE COMPOSITE STRUCTURE OF THE BOOK

WITH NOTES

BY

S·R·DRIVER, D. D.

REGIUS PROFESSOR OF HEBREW, AND CANON OF CHRIST CHURCH, OXFORD,
FORMERLY FELLOW OF NEW COLLEGE, OXFORD

ASSISTED BY

REV. H·A·WHITE, M. A.

FELLOW OF NEW COLLEGE, OXFORD

Leipzig

J·C·HINRICHS'SCHE BUCHHANDLUNG

1894

Galtimore
THE JOHNS HOPKINS PRESS

London
DAVID NUTT, 270-271 STRAND

CAVEN LIBRARY
KNOX COLLEGE
TORONTO

LIBRARY
KNOX COLLEGE
TORONTO

8335
1913.

PRINTING BY W. DRUGULIN

POLYCHROMY BY J. G. FRITZSCHE

PAPER FROM FERD. FLINSCH

Leipzig

[All rights reserved]

וַיִּקְרָא

וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר יְהוָה אֲלֵיכָא מַהְלָא מַוְעֵד לְאָמֵר: דָּבָר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ^{א.2.1}
 וְאָמַרְתָּ אֲלֵיכָם אָדָם כִּי יָקִיר מִכֶּם קָרְבָּן לְיְהוָה מִן הַבָּהָמָה מִן הַבָּקָר וּמִן
 הַצָּאן תָּקִרְבוּ אֶת קָרְבָּנִי בְּכָמָת:
 אִם עַלְתָּה קָרְבָּנוּ מִן הַבָּקָר וּכְרָתִים יָקִרְבָּנוּ אֶל פָּתָח אַהֲלָה מַוְעֵד יָקִרְבָּ
 אֶת תְּרֵצָנוּ לִפְנֵי יְהוָה: וְסִמְךָ יְדוּ עַל רַאשׁ הַעֲלָה וְנִרְצָחָ לוּ לְכַפֵּר ⁴
 עַלְיוֹן: וְשַׁחַט אֶת בָּن הַבָּקָר לִפְנֵי יְהוָה וְהַקִּרְבָּבָו בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים אֶת הַ
 הַדָּם וּוּרְקוּ אֶת הַדָּם עַל הַמִּזְבֵּחַ סְבִיב אֲשֶׁר פָּתָח אַהֲלָה מַוְעֵד: וְהַפְּשִׁיט אֶת הַעֲלָה
 וְנִתְחַזֵּה לְנִתְחַזֵּה: וְנִתְחַזֵּוּ בְּנֵי אַהֲרֹן *הַכֹּהֲנִים* אֲשֶׁר עַל הַמִּזְבֵּחַ וּעֲרָכוּ עַזְּבִים ⁷ עַל
 הַאֲשָׁה: וּעֲרָכוּ בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים אֶת הַנְּתִיחָה «אֶת הַרְאָשׁוֹ וְאֶת הַפְּדָרָה עַל הַעֲזִים
 אֲשֶׁר עַל הַאֲשָׁה אֲשֶׁר עַל הַמִּזְבֵּחַ: וְקָרְבָּו וּכְרָעִיו יְרַחֵם בְּמִים וְהַקְטִיר הַכֹּהֵן אֶת הַכֶּל ⁹
 הַמִּזְבֵּחַ עַלְתָּה אֲשָׁה רִיחָ נִיחָה לְיְהוָה:
 וְאִם מִן הַצָּאן קָרְבָּנוּ מִן הַכָּשְׁבִים אוּ מִן הַעֲוֹםִים עַלְתָּה וּכְרָתִים יָקִרְבָּנוּ:
 וְשַׁחַט אֶת תְּרֵצָנוּ עַל יְרֵךְ הַמִּזְבֵּחַ צְפָנָה לִפְנֵי יְהוָה וּוּרְקוּ בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים אֶת דָמוֹ ¹¹
 עַל הַמִּזְבֵּחַ סְבִיב: וְנִתְחַזֵּה אֶת תְּרֵצָנוּ בְּנֵי אַהֲרֹן אֲתָם וְאַתָּה וְאַתָּה פָּדָרָה ¹²
 עַל הַעֲזִים אֲשֶׁר עַל הַאֲשָׁה אֲשֶׁר עַל הַמִּזְבֵּחַ: וְהַקְטִיר וְהַכְּרָעִים יְרַחֵם בְּמִים וְהַקְרִיב ¹³
 הַכֹּהֵן אֶת הַכֶּל וְהַקְטִיר הַמִּזְבֵּחַ עַלְתָּה הָא אֲשָׁה רִיחָ נִיחָה לְיְהוָה:
 וְאִם מִן הַעַף עַלְתָּה קָרְבָּנוּ לְיְהוָה וְהַקְרִיב מִן הַתְּרֵיסִים אוּ מִן בְּנֵי הַיּוֹנָה ¹⁴
 קָרְבָּנוּ: וְהַקְרִיבוּ הַכֹּהֵן אֶל הַמִּזְבֵּחַ וּמֶלֶךְ אֶת רַאשׁוֹ וְהַקְטִיר הַמִּזְבֵּחַ וְנִמְצָא דָמוֹ ¹⁵
 עַל קוֹר הַמִּזְבֵּחַ: וְהַסִּיר אֶת קָרְאוֹתָו בְּנֵצֶתָה: וְהַשְּׁלֵךְ אֶת הַמִּזְבֵּחַ קְרָמָה ¹⁶
 אֶל מָקוֹם הַדְּרִישָׁן: וְשִׁפְעַת אֶת בְּכָנוֹיָו לֹא יִבְדֵּיל וְהַקְטִיר אֶת הַכֹּהֵן הַמִּזְבֵּחַ עַל ¹⁷
 הַעֲזִים אֲשֶׁר עַל הַאֲשָׁה עַלְתָּה הָא אֲשָׁה רִיחָ נִיחָה לְיְהוָה:
 וְנִפְשֵׁר כִּי תָקִרְבָּ קָרְבָּן מִנְחָה לְיְהוָה סְלָת יְהוָה קָרְבָּנוּ וַיַּצְקֵק עַלְתָּה שְׁמָן וְנִתְן ^{2.2}
 עַלְתָּה לְבָנָה: וְהַבְּיאָה אֶל בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים וּקְמִינָה מִשֵּׁם מֶלֶא קְמִינָה מִסְלָתָה ²
 וּמִשְׁמָנָה עַל כָּל לְבָנָתָה וְהַקְטִיר הַכֹּהֵן אֶת אַוְרָתָה הַמִּזְבֵּחַ אֲשָׁה רִיחָ נִיחָה
 לְיְהוָה: וְהַגּוֹתָרָת מִן הַמִּנְחָה לְאַהֲרֹן וּלְבְנֵי קָדְשִׁים מַאֲשִׁי יְהוָה: ³
 וְכִי תָקַרְבֵּ קָרְבָּן מִנְחָה מִפְאַת הַנּוּר סְלָת לְלוּתָה מִצְתָּה בְּשָׁמָן וּרְקִיקָה ⁴
 מִצְתָּות מִשְׁחָה בְּשָׁמָן: וְאִם מִנְחָה עַל הַמִּחְבָּת קָרְבָּן סְלָת בְּלֹולָה בְּשָׁמָן מִצְתָּה הַ
 תְּהִיה: פָּתָות אֶת הַמִּנְחָה פְּתִים וַיַּצְקֵת עַלְתָּה שְׁמָן מִנְחָה הָא: וְאִם מִנְחָת מְוחָשָׁת ^{7.6}
 קָרְבָּן סְלָת בְּשָׁמָן פֻּשָּׁה: וְהַבָּאת אֶת הַמִּנְחָה אֲשֶׁר יַעֲשֵׂה מְלָלה לְיְהוָה ⁸
 וְהַקְטִיר אֶל הַכֹּהֵן וְהַנִּשְׁאָה אֶל הַמִּזְבֵּחַ: וְהַרְיָם הַכֹּהֵן מִן הַמִּנְחָה אֶת אַוְרָתָה ⁹
 וְהַקְטִיר הַמִּזְבֵּחַ אֲשָׁה רִיחָ נִיחָה לְיְהוָה: וְהַגּוֹתָרָת מִן הַמִּנְחָה לְאַהֲרֹן וּלְבְנֵי קָדְשִׁים
 קָדְשִׁים מַאֲשִׁי יְהוָה: ¹⁰
 כָּל הַמִּנְחָה אֲשֶׁר תָקִרְבָּו לְיְהוָה לֹא תַעֲשֵׂה לֹא חַמֵּץ כִּי כָל שָׁאָר וְכָל דְבָשׁ לֹא ¹¹
 תָקִטְרוּ מִמְנוּ אֲשָׁה לְיְהוָה: קָרְבָּן רָאשֵׁית תָקִרְבָּו אֶת הַמִּזְבֵּחַ לֹא ¹²

הקהל פר בן בקר «תמים» לחמתה והביאו אותו לפני יהוה מועד: וסמכו זקנינו טיבי,
העודה את ידיהם על ראש הפר לפני יהוה ושחתת את הפר לפני יהוה: והביאו
16 הכהן המשיח מרים הפר אל אהל מועד: וטבל הכהן אצבעו מן הדם והוא שבע
17 פעמים לפני יהוה את פניו הפרכת: ומון הדם יתן על קרנת המזבח אשר לפני
18 יהוה אשר באهل מועד ואת כל הדם ישפך אל סוד מובח העלה אשר פתח
5 יהוה אשר ישב באהל מועד: ואת כל חלביו ירומים והקטיר המזבחה: ועשה הפר אשר עשה
19 ב- ג' אהל מועד: ואת כל חלביו ירומים מהחטא והקטיר המזבחה: והזביא את הפר אל
20 לפרט החטא את כן יעשה לו וכפר עליהם הכהן ונSELח להם: והזביא את הפר אל
21 מהווים למחנה ושופר אותו כארש שוף את הפר הראשון חטא הכהל הא:
22 אשר נשיא יחתטא ועשה אחת מכל מצוות יהוה אלהו אשר לא תעשינה
23 בשגגה ואשם: יחוודע אליו חטאתו אשר חטא בה והביא את קרבנו שעיר
24 עוים וכור תמים: וסמק ידו על ראש השער ושחתת אותו במקום אשר ישחטו את
25 העלה לפני יהוה חטא הא: ולקח הכהן מדם החטא באצבעו ונתן על קרנת מה
26 מובח העלה ואת דמו ישפך אל יסוד מובח העלה: ואת כל חלביו יקטיר המזבחה
בחלב ובכח השלמים וכפר עליו הכהן מהחטאו ונSELח לו:
27 ואמ נפש אחת חטא בשגגה מעם הארץ בעשתה אחת מכל מצוות יהוה
אשר לא תעשינה ואשם: יחוודע אליו חטאתו אשר חטא עליה והביא קרבנו
28 שערת עוים תמיימה נקבה על חטאתו אשר חטא: וסמק את ידו על ראש
29 החטא ושותת את החטא במקום אשר ישחטו את העלה: ולקח הכהן מדמה ל
30 באצבעו ונתן על קרנת מובח העלה ואת כל דמותה ישפך אל יסוד המזבח: ואת
31 כל חלבה יסור כארש יסור חלב מעל ובכח השלמים והקטיר הכהן המזבחה לרית
ニיח להוה וכפר עליו הכהן ונSELח לו:
32-33 ואמ כבש יביא קרבנו לחטא נקבה תמיימה יביאנה: וסמק את ידו על
ראש החטא ושותת אתה לחטא במקום אשר ישחטו את העלה: ולקח
34 הכהן מדם החטא באצבעו ונתן על קרנת מובח העלה ואת כל דמותה ישפך אל
יסוד המזבח: ואת כל חלבה יסור כארש יסור חלב הcksב מובח השלמים לה
35 והקטיר הכהן אתם המזבחה על אש יהוה וכפר עליו הכהן על חטאו אשר
חטא ונSELח לו:
ונפש כי תחטא ושםעה קול אלה והוא עד או ראה או ידע אם לא ניד א,5
ונשא עונו: או נפש אשר תנע בכל דבר טמא או בנבלת היה טמאה או בנבלת
2 בעמה טמאה או בנבלת שריין טמא ונעלם ממנו והוא ידע ואשם: או כי יגע
3 בטמאות אדם לכל טמאותו אשר יטמא בה ונעלם ממנו והוא ידע ואשם: או נפש
4 כי תשבע לבטא בשפטים להרע או להיטיב לכל אשר יבטא האדם בשבעה ונעלם
מן ווא ידע ואשם לאחת מלאה: והוא כי יאשם לאחת מלאה והותה את ה
חטאונו אשר חטא עליה: והביא את אשמו ליהוה על חטאונו אשר חטא נקבה
6 מן הצען כשבה או שערת עוים לחטא ונSELח הכהן מהחטאונו אשר חטא
וונSELח לו:

ואם לא תגעו ידו די שה והביא את اسمו אשר חטאashi תרי'ם או שני⁷
בני יונה ליהוה אחד להחטא ואחד לעלה: והביאם אל הכהן והקוריב את⁸
אשר להחטא ראשונה ומלך את ראשיו ממול ערכו ולא יבדילו: וזהה מדם⁹
40 החטא על קור המובח והנסנא' ברם ימיצה אל יסוד המובח החטא הא: ואת¹
השני יעשה עליה כמשפט וכבר עליו הכהן מהחטאות אשר חטאנו ונשלח לו:¹⁰
ואם לא תשיג ידו לשתי תרים או לשני בני יונה והביא את קרבנו אשר¹¹
חטא עשירת האפה סלת להחטא לא ישים עליה שמן ולא יתן עליה לבנה כי¹²
חטא הא: והביאה אל הכהן וקמץ הכהן ממנה מלוא קמוץ את אוכורתה והקטר¹³

3.2. יعلו לירח ניחח: וככל קרבנו מנהתק במלחה תמלחה ולא תשבייה מלחה ברית אלהיה: מעל מנהתק על כל קרבנד. תקריב מלחה:

14. ואם תקריב מנהת בפורים ליהוה אביך קליי באש גָּרֵשׁ כרמל תקריב את
טו. 16. מנהת בפורים: ונתת עליה שמן וشمתת עליה לבנה מנהה הא: והקטיר הכהן
את אוכרתת מונرشה ומשמנתת על כל לבנתה אשה ליהוה:

5

3. א ואם זכה שלמים קרבנו אם מן הבקר הא מקריב אם זכר אם נקבה תמים
2 יקריבנו לפני יהוה: וסמק ידו על ראש קרבנו ושחטו פתח אהל מועד וורקו בני
3 אהרן הכהנים את הדם על המזבח סכיב: והקריב מזבח השלמים אשה ליהוה
4 את החלב המכוסה את הקרב ואת כל החלב אשר על הקרב: ואת שתי הכליות
ה ואת החלב אשר עלhn אשר על הכסלים ואת היתורת על הכבד על הכלילות
ו יסירה: והקטירו אותו בני אהרן הכהנים המזבח על העלה אשר על העצים
ז אשר על האש אשה רוח ניחת ליהוה;

7.6   ואם מן הצען קרבנו לזכה שלמים ליהוה זכר או נקבה תמים יקריבנו: אם
7.7   כשב הוא מקריב את קרבנו והקריב אותו לפני יהוה: וסמך את ידו על ראש
7.8   קרבנו ושחת אותו לפני אלה מועד וזרקו בני אהרן «הכהנים» את דמו על
7.9   המזבח סביב: והקריב מזבח השלמים אשה ליהוה חלבו האליה תמיימה לעמת
7.10   העצה יסינה ואת החלב חמכפה את הקרב ואת כל החלב אשר על הקרב:
7.11   ואת שתי הכליות ואת החלב אשר עלן אשר על הכסלים ואת היתרות על
7.12   הכבד על הכליות יסינה: והקטינו הכהן המזבחה לחם אשה ליהוה:
7.13

13.12 **ואם עז קרבנו והקריבו לפני יהוה :** סמך את ידו על ראשו ושהתatto לפניו
14 **אל מועד וורקון בני אהרן הכהנים :** את דמו על המזבח סביב : והקריב ממנו
קרבנו האש ליהוה את החלב המכוסה את הקרב ואת כל החלב אשר על הקרב:
טו **ו את שתו הבלית ואת החלב אשר עלון אשר על הכסלם ואת היותה על הכבד**
16 **על הבלית יסינה :** והקטירם הכהן המזבח לחם אשה ליה ניחח **ליהוה** כל
17 **חלב ליהוה :** חתק עולם לדרכיכם בכל מושביכם כל חלב וכל דם לא תאכלו:

4.2.8 ודבר יהוה אל משה לאמר: דבר אל בני ישראל לאמר נפש כי החטא
3 בשגנה מכל מצות יהוה אשר לא תשעינה ועשה מאחת מהנה: אם הכהן
30 המשיח יחטא לאשמת העם והקריב על הטאתו אשר חטא פר בן בקר תמים
4 ליהוה לחטא: והביא את הפר אל פתח אהל מועד לפני יהוה וסמן את ידו
ה על ראש הפר ושחט את הפר לפני יהוה: ולכך הכהן המשיח מדם הפר והביא
6 אותו אל אהל מועד: וטבל הכהן את אצבעו ברם והוא מנ הדם שבע פעמים
7 לפני יהוה את פניו פרת הקדרש: ונתן הכהן מן הדם על קרנות מזבח קטרת
35 הסמנים לפני יהוה אשר באهل מועד ואת כל דם הפר ישפך אל יסוד מזבח
8 העלה אשר פתח אהל מועד: ואת כל חלב פר החטא ירים ממנה את החלב
9 המכפה על הקרב ואת כל החלב אשר על הקרכב: ואת שתי הכליות ואת החלב
10 אשר עלייהן אשר על הכסלים ואת היתורת על הכבד על הכליות יסירהנה:
11 כאשר יום משור זבח השלמים והקטרים הכהן על מזבח העלה: ואת עור
40 הפר ואת כלבשרו על ראשו ועל כרעו וקרבו ופרשו: והזיניא את כל הפר
אל מחוץ למחנה אל מקום טהור אל שפק הדשן ושרפ' אותו על עזים באש על
שפך הדשן שרף:

13 **וְאֵם** **כִּי** **עֲדָת** **יִשְׂרָאֵל** **יָשַׁוְנָה** **גָּנְעָלָם** **דָּבָר** **מָעִינָה** **קָהָל** **וְעַשְׂוֹ אֶחָת** **מִכֹּל** **מִצּוֹת**
14 **יְהוָה** **אֲשֶׁר** **לֹא** **תְּשֻׁבָּה** **וְאַשְׁמוֹ:** **וּגְנֻדְעָה** **הַחֲתָאת** **אֲשֶׁר** **חָטָא** **עֲלֵיהֶם** **וְהַקְרִיבוּ**

וְשַׁטְּפָ בְּמִים: כֹּל זֶכֶר בְּכָהנִים יַאכְלֶת אֶת קָדְשָׁ קָדְשִׁים הָא: וְכֹל חַטָּאת אֲשֶׁר 6,23,22
יוּבָא מְדֻמָּה אֶל אֲهָל מוֹעֵד לְכֹבֵר בְּקָדְשָׁ לֹא תָאכַל בְּאַשׁ תְּשִׁרְפָּה:

וְזֹאת תּוֹרַת הָאָשָׁם קָדְשִׁים הָא: בָּمְקוּם אֲשֶׁר יִשְׁחַטוּ אֶת הָעַלְהָ יְשַׁחַטּוּ 7,2,8
אֶת הָאָשָׁם וְאֶת דָמוֹ יוֹרֵךְ עַל הַמּוֹבֵחַ סְבִיבָה: וְאֶת כָל חַלְבֵוּ יִקְרִיב מִמְנוּ אֶת 3
5 הַאֱלֹהִים וְאֶת הַחֲלֵב הַמּוֹכֵה אֶת הַקָּרְבָּן יִשְׁחַטּוּ אֶת כָל הַחֲלֵב אֲשֶׁר עַל הַקָּרְבָּן: וְאֶת 4
שְׁתֵי הַכְּלִיתָה וְאֶת הַחֲלֵב אֲשֶׁר עַל הַיָּהּן אֲשֶׁר עַל הַכְּסִילִים וְאֶת הַוַּתְּרָתָה עַל 6
הַכְּלִיתָה יִסְוְרָנָה: וְהַקְטִיר אֶת תְּמִימָה אֲשֶׁר לְיהוָה אָשָׁם הָא: כֹּל זֶכֶר הָ 7
בְּכָהנִים יַאכְלֶנוּ בָמְקוּם קָדוֹשׁ נִאכְלֶת קָדְשִׁים הָא: כְּחַתָּאת כָּאֶשֶׁם תּוֹרָה אֶת 8
לְהַמְּחַנֵּן אֲשֶׁר יִכְפֶּר בּוּ לוּ יְהִיָּה: וְהַכְּהֵן הַמּוֹקֵרֶב אֶת עַלְתָּ אִישׁ עַוְרָה הָ 9
אֲשֶׁר הַקָּרְבָּן לְכָהֵן לוּ יְהִיָּה: וְכָל מְנֻחָה אֲשֶׁר תָּאֶפְחָה בְּתָנוֹר וְכָל נְעָשָׂה בְּמִרְחָשָׁת 10
וְעַל מְפַקֵּת לְכָהֵן הַמּוֹקֵרֶב אֲתָה לוּ תְּהִוָּה: וְכָל מְנֻחָה בְּשֶׁמֶן וְתוּרָה לְכָל 11
בְּנֵי אַהֲרֹן תּוֹרָה אִישׁ כָּאֶחָזָה:

וְזֹאת תּוֹרַת זֶבֶחַ הַשְּׁלֵמִים אֲשֶׁר יִקְרִיב לְיהוָה: אֶם עַל תּוֹרָה יִקְרִיבנוּ וְהַקְרִיב 12,11
עַל זֶבֶחַ הַתּוֹדָה חֲלוֹת מִצּוֹת בְּלֹולָה בְּשֶׁמֶן וּרְקִיעִי מִצּוֹת מִשְׁחִים בְּשֶׁמֶן וּסְלָתָה מִרְכָּבָת 13
15 חֲלַת בְּלֹולָה בְּשֶׁמֶן: עַל חָלַת הַמִּזְבֵּחַ קָרְבָּנוּ עַל זֶבֶחַ תּוֹדָת שְׁלֵמִים: וְהַקְרִיב 14,13
מִמְנוּ אֶחָד מִכָּל קָרְבָּן תְּרוֹמָה לְיהוָה לְכָהֵן הַזָּר אֶת דָם הַשְּׁלֵמִים לוּ יְהִיָּה: וּבְשֶׁר טוֹ 15
זֶבֶחַ תּוֹדָת שְׁלֵמִים בְּיוֹם קָרְבָּנוּ יַאכְלֶל לֹא נִנְחָת מִמְנוּ עד בְּקָרְבָּן: וְאֶם נִדְרָ אָוּ נִדְרָה 16
זֶבֶחַ קָרְבָּנוּ בְּיוֹם הַקְרִיב אֲתָה וּבְחוּ יִאכְלֶל וּמִמְחֹרֶת וּמִנּוֹתָר מִמְנוּ יִאכְלֶל: וְהַנוּתָר 17
מִבְשָׁר הַבְּהִכָּה בַּיּוֹם הַשְּׁלֵישִׁי בְּאַשְׁר יִשְׁרָף: וְאֶם הַאֲכֵל יִמְבְּשָׁר זֶבֶחַ שְׁלֵמִים בַּיּוֹם 18
20 הַשְּׁלֵישִׁי לֹא יִרְצַח הַמּוֹקֵרֶב אֶתוּ לֹא יִחְשַׁב לוּ פְגָול יְהֹוָה וְהַנֶּפֶשׁ הַאֲכָלָת מִמְנוּ
עֲוֹנָה תְּשָׁא: וְהַבְשָׁר אֲשֶׁר יִגְעַץ בְּכָל טְמָא לֹא יִאכְלֶל בְּאַשְׁר יִשְׁרָף וְהַבְשָׁר כָּל טְהוֹר 19
יִאכְלֶל בְּשָׁד: וְהַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר תָאכַל בְּשָׁר מִזְבֵחַ הַשְּׁלֵמִים אֲשֶׁר לְיהוָה וְטְמָאתוּ עַלְיוֹן בְּ
22 טְמָא אוּ בְּכָל שְׁקָעַ טְמָא וְאֶכְלֶל מִבְשָׁר זֶבֶחַ הַשְּׁלֵמִים אֲשֶׁר לְיהוָה וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ 21
25 הַהָא מִעֵמִיהָ:

וַיֹּדְבֵּר יְהֹוָה אֶל מֹשֶׁה לְאמֹר: דָבָר אֶל בְּנֵי יִשְׂرָאֵל לְאמֹר כֹּל חָלֵב שָׂור וְכֹשֶׁב 23,22
וְעַוְלָה תָאכְלוּ: וְחָלֵב נְבָלה וְחָלֵב טְרָפָה יִعְשֶׁה לְכָל מְלָאכָה וְאֶכְלֶל לֹא תָאכְלוּ 24
כִּי כָל חָלֵב מִן הַבְּהִמָּה אֲשֶׁר יִקְרִיב מִמְנָה אֲשֶׁר לְיהוָה וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ כָּה
הַאֲכָלָת מִעֵמִיהָ: וְכָל דָם לֹא תָאכְלוּ בְכָל מְשֻׁבְתֵיכֶם לְעֹוף וְלְבָהָמָה: כָל נֶפֶשׁ 25
30 אֲשֶׁר תָאכַל כָל דָם וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהָא מִעֵמִיהָ:

וַיֹּדְבֵּר יְהֹוָה אֶל מֹשֶׁה לְאמֹר: דָבָר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְאמֹר הַמּוֹקֵרֶב אֶת 29,28
זֶבֶחַ שְׁלֵמִים לְיהוָה יִבְיאוּ אֶת קָרְבָּנוּ לְיהוָה מִזְבֵּחַ שְׁלֵמִים: יִדוֹ תְּבִיאֵנָה אֶת אֲשֶׁר לֹא
יְהֹוָה אֶת הַחֲלֵב עַל הַחֹחוֹת וְהַחֹחוֹת הַלְּנִיפָּא אֶת תְּנוּפָה לְפָנֵי יְהֹוָה: וְהַקְטִיר 31
35 הַכָּהֵן אֶת הַחֲלֵב הַמּוֹבֵחַ וְהַחֹחוֹת לְאַהֲרֹן וְלִבְנֵיו: וְאֶת שָׁוק הַיּוֹמִין תַּנְעַז 32
לְרָוֶה לְכָהֵן מִזְבְּחֵי שְׁלֵמִים: הַמּוֹקֵרֶב אֶת דָם הַשְּׁלֵמִים וְאֶת הַחֲלֵב מִבְנֵי אַהֲרֹן 33
לֹא תְּהִי שָׁוק הַיּוֹמִין לְמִנְחָה: כִּי אֶת חֹחוֹת הַתְּנוּפָה וְאֶת שָׁוק הַרְוָמָה לְקַחְתִּי מִאַת 34
38 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִזְבְּחֵי שְׁלֵמִים וְאֶת תְּמִימָה אֲשֶׁר לְאַהֲרֹן וְלִבְנֵיו לְחַק עֲוֹלָם מִאַת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל:

וְאֶת מִשְׁחָת אַהֲרֹן וּמִשְׁחָת בְּנֵי מְאַשִּׁי יְהֹוָה בְּיוֹם הַקְרִיב אַתָּם לְכָהֵן לְיהֹוָה: לֹא
40 אֲשֶׁר צָוָה יְהֹוָה לְתֵת לְהָם בְּיוֹם מִשְׁחָה אַתָּם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל חַקְתָּ עַלְמָם לְדָרְתָּם: 36
וְאֶת תּוֹרָה לְעַלְהָ לְמִנְחָה וְלְחַטָּאת וְלְאֶשְׁם וְלְמִזְבְּחָה וְלְזָבֵחָה הַשְּׁלֵמִים: אֲשֶׁר 37
38 צָוָה יְהֹוָה אֶת מִשְׁחָה בְּהַר סִינֵי בְּיוֹם צָוֹתָו אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְהַקְרִיב אֶת קָרְבָּנוּתָם
לְיהֹוָה בְּמִדְבָּר סִינֵי:

13. המובהה על איש יהוה חטא ה' ואכפר עליו הכהן על חטאנו אשר חטא מאתה מלאה ונשלח לו והיתה לכהן במנחה:

14.טו. וידבר יהוה אל משה לאמר: נפש כי תמעל מעל וחטאה בשננה מקרדי
יהוה והביא את اسمו ליהוה אל תמים מן הצאן בערך כסף שקלים במשקל
5 הקרן לאשם: ואת אשר חטא מן הקדרש ישלם ואת חמייתו יוסף עלי ונתן
16 אותו לכהן והכהן יכפר עליו באיל האשם ונמלח לו:
17 ונפש כי תחטא ועשה אחת מכל מצות יהוה אשר לא העשינה ולא
18 ידע ואשם ונשא עונו: והביא אל תמים מן הצאן בערך לאשם אל הכהן
19 וככפר עליו הכהן על שננותו אשר שגנו והוא לא ידע ונמלח לו: אשם הוא אשם
10 אשם ליהוה:
21.כו. וידבר יהוה אל משה לאמר: נפש כי תחטא ומעלה מעל ביהוה ובחש
22 בעמיתה בפקdon או בחשומת יד או בגלו או עשך את עמיהו: או מצא אבדה
וכחש בה ונשבע על שקר על אחת מכל אשר יעשה האדם לחטא בהנה:
23 והיה כי יחטא ואשם והшиб את הגולה אשר גול או את העשך אשר עשך או
15 את הפקדון אשר הפקד אותו או את האבדה אשר מצא: או מכל אשר ישבע
24 עליו לשקר ושלם אותו בראשו וחתשתו יוסף עליו לאשר הוא לו היננו ביום
כה אשמתו: ואת اسمו יביא ליהוה אל תמים מן הצאן בערך לאשם אל
26 הכהן: וככפר עליו הכהן לפני יהוה ונמלח לו על אחת מכל אשר יעשה
20 לאשמה בה:

וידבר יהוה אל משה לאמר: צו את אהרן ואת בניו לאמר זאת תורת
העליה הָא העלה על מזקקה על המזבח כל הלילה עד הבקר ואש המזבח
3 תוקד בו: ולבש הכהן מהו בוד ומוכנסי בוד ילبس על בשרו והרים את הדשן אשר
תאכל האש את העלה על המזבח ושמו אצל המזבח: וופשט את בגדיו ולبس
25 בגדים אחרים והוציא את הדשן אל מחוץ למחנה אל מקום טהור: והasher על
המזבח תוקד בו לא תכבה ובכער עליה הכהן עשים בבקר וערך עליה
6 העלה והקטיר עליה החלבי השלמים: אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה:
7 וזאת תורת המנחה הקרב אתה בני אהרן לפני יהוה אל פניו המזבח:
8 והרים ממנו בקמץ מסלת המנחה ומשמגה ואת כל הלבנה אשר על המנחה
30 והקטיר המזבחה. ריח ניחח אוכרתת להוה: והנותרת ממנו יאכלו אהרן ובני
9 מצות פאכל במקום קדרש בחצר האל מועד יאכלו: לא תפאה חמץ חלעם
10 נתהי אתה מאשי קדרש חדש הא כחתמת וכאשם: כל וכדר בבני אהרן יאכלנה
חק עולם לרדרתיכם מאשי יהוה כל אשר יגע בהם יקדש:

13.12 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: וְהִכְבַּד אַהֲרֹן וּבְנֵיו אֲשֶׁר יִקְרְבוּ לְיְהוָה בְּיַם הַמִּשְׁחָה אֲתָה עֹשֵׂה שִׁירָת הַאֲפָה סְלָת מְנֻחָה תְּמִיד מְחִצָּה בְּבָקָר וּמְחִצָּה בְּעַרְבָּה:

14 עַל מִזְבֵּחַ בְּשֶׂמֶן פָּעַשְׂתָּה קָרְבָּתְךָ תְּבִיאָנָה . . . מְנֻחָה פְּתֻום תִּקְרִיב רִיחַ נִיחַת לְיְהוָה: וְהַכֹּהן הַמֶּשֶׁיחַ תְּחִזֵּי מִבְנֵיו יִשְׁעָה אַתָּה חֶק עָלָם לְיְהוָה כָּלִיל פְּקָטָר:

16 וְכָל מְנֻחָת כָּהֵן כָּלִיל תְּהֹהֶה לֹא תִּאכְלֶל:

17.18 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: דָּבָר אֶל אַהֲרֹן וְאֶל בְּנֵיו לֵאמֹר וְאֶת תּוֹרָה הַחֲטָאת בַּמְקוּם אֲשֶׁר תִּשְׁתַּחַט הַעֲלָה תִּשְׁתַּחַט הַחֲטָאת לְפָנֵי יְהוָה קְרָשׁ קְדָשִׁים 19.ב. הָא: הַכֹּהן הַמְחַטֵּא אֲתָה יַאֲכִלָּה בַּמְקוּם קְרָשׁ תְּאַכֵּל בְּחַדּוֹ אֶהָל מוֹעֵד: כְּלָא אֲשֶׁר יָגַע בְּבִשְׁרָה יִקְרָשׁ וְאֲשֶׁר יִהְיֶה מִדְמָתָה עַל הַבְּנָד אֲשֶׁר יִהְיֶה עַלְיהָ תְּכַבֵּס בַּמְקוּם קְרָשׁ: וְכָל הַרְשָׁה אֲשֶׁר תִּבְשֶׁל בּוֹ יִשְׁבַּר וְאֶם בְּכָל נִחְשָׁת בְּשָׁלָה וּמַרְקָם

תדבר לאמר קחו שער עזים לחטאת ועגל וכבש בני שנה תמיימם לעלה: ושרו ^{9,4} ואיל לשלמים לובח לפני יהוה ומנחה בלויה בשמן כי היום יהוה נראה אליכם: ויקחו את אשר צוה משה אל פניהם מועד ויקרבו כל העדה יועמדו לפני ה יהוה: ויאמר משה וזה הדבר אשר צוה יהוה תעשו וירא אליכם כבוד יהוה: ⁵ ויאמר משה אל אהרן קרב אל המובח ועשה את חטא תך ואת עלתך וכפר בעדר ⁶ ובעד העם ועשה את קרבן העם וכפר בעדר כאשר צוה יהוה: ויקרב אהרן אל המובח וישחט את עגל החטאת אשר לו: ויקרבו בני אהרן את הדם אליו ויטבל ⁸ אצבעו בדם ויתן על קרנות המובח ואת הדם יצק אל יסוד המובח: ואת החלב ⁹ ואת הכליה ואת היתרת מן הכבד מן החטאת הקטר המובחה כאשר צוה יהוה ¹⁰ את משה: ואת הבשר ואת העור שرف באש מחוץ לממחנה: וישחט את העלה ^{12,11} יומצאו בני אהרן אליו את הדם וירוקחו על המובח סכיב: ואת העלה המזיאו ¹³ אלו לנחיה ואת הראש וקמר על המובח: וירחץ את הקרב ואת הכלים ויקטר ¹⁴ על העלה המובחה: ויקרב את קרבן העם ויקח את שער החטאת אשר לעם טו ¹⁵ וישחטו ויחטחו בראשון: ויקרב את העלה ויעשה כמשפט: ויקרב את המנחה ¹⁶ וימלא כפו ממנה ויקטר על המובח מלבד עלת הבקר: וישחט את השור ואת ¹⁸ האיל זבח החלבים אשר לעם יומצאו בני אהרן את הדם אליו וירוקחו על המובח סכיב: ואת החלבים מן השור ומן האיל האליה והמכפה והכליה ויתורת הכבד: ¹⁹ וישימו את החלבים על החותות ויקטר החלבים המובחה: ואת החותות ואת שוק ²¹ הימין הנפי אהרן הנופה לפני יהוה כאשר צוה יהוה אה' משה: וישא אהן ²² את ידינו אל העם ויברכם וירד מעשת החטאת והעליה והשלמים: ויבא משה ²³ ואהרן אל אהל מועד ויצאו ויברכו את העם וירא כבוד יהוה אל כל העם: ותצא ²⁴ אש מלפני יהוה ותאכל על המובח את העלה ואת החלבים וירא כל העם ²⁵ וירפו ויפלו על פניהם:

ויקחו בני אהרן נדב ואביהוא איש מוחתו ויתנו בהן אש וישמו עליה קטרת ²⁵ ויקריבו לפני יהוה אש וורה אשר לא צוה אתם: ותצא אש מלפני יהוה ותאכל ² אותם וימתו לפני יהוה: ויאמר משה אל אהרן הוא אשר דבר יהוה לאמר ³ בקרבי אקדש ועל פניהם כל העם אפבד וידם אהרן: ויקרא משה אל מישאל ואל ⁴ אלצפן בני עייאל דד אהרן דד אליהם קרבו שאו את אחיכם מאת פניהם הקדש ⁵ אל מוחץ לממחנה: ויקרבו וישאמם בכתנתם אל מוחץ לממחנה כאשר דבר משה: ⁶ ויאמר משה אל אהרן ולאלעוזר ולאיתמר בנינו ראשיכם אל תפראו ובנדיכם לא ³⁰ תפromo ולא תמתו ועל כל העדה יקצף ואחיכם כל בית ישראל יבכו את הרשפה ⁷ אשר שرف יהוה: ומפתח אהל מועד לא תצאו פן תמותו כי שמן משחת יהוה ⁷ עליכם ויעשו בדבר משה:

ויבדבר יהוה אל אהרן לאמר: יין ושבר אל תשת אתה ובניך אתק בבאכם ^{9,8} אל אהל מועד ולא תמותו חקת עולם לזרתיכם: * * * * להבדיל בין הקדש ¹ ובין החל ובין הטעמא ובין הטהור: ולהורות את בני ישראל יבכו את כל החיקום ¹¹ אשר דבר יהוה אליהם ביד משה:

ויבדבר משה אל אהרן ולאל אלעוזר ואל איתמר בניו הנוטרים קחו את המנחה ¹² הנוטרת מאשי יהוה ואכלו מזאות אצל המובח כי קדר קדשים הא: ואכלתם ¹³ אתה במקום קדוש כי חקך וחק בניך הא מאשי יהוה כי כן איזותי: ¹⁴ ואת חווה התנופה ואת שוק התרומה תאכלו במקום טהור אתה ובניך ובנתיך אתק כי חקך וחק בניך נטהנו מזבחו בני ישראל: שוק התרומה וחווה התנופה טו על אש החלבים יבאו להנפה לפני יהוה והוא לך ולבניך אתק לחק עולם כאשר צוה יהוה:

8,2,8 זודבר יהוה אל משה לאמר: קח את אהרן ואת בניו את בניו אהרן ואת הבנדים ואת
 3 שמן המשחה ואת פר החטאת ואת שני האלים ואת כל המזבח: ואת כל העדה
 4 הכהן אל פתח אהל מועד: ויעש משה כאשר צוה יהוה אליו ותקהן העדה אל
 ה פתח אهل מועד: ויאמר משה אל העדה וה הדבר אשר צוה יהוה לעשת:
 5 ויקרב משה את אהרן ואת בניו וירוחץ אתם במים: ויתן עליו את הכתנת וחנוך
 6 אותו באבנט וילבש אותו את המעיל ויתן עליו את האפוד ויחנוך אותו בחשב האפוד
 7 ויאפוד לו בו: וישם עליו את החשן ויתן אל החשן את האורנים ואת התמים:
 8 וישם את המגנפת על ראשו וישם על המגנפת אל מול פניו את ציצ' הדובב נור
 9 יקדש כאשר צוה יהוה את משה: ויקח משה את שמן המשחה וימשח את המשכן
 10 ואת כל אשר בו ויקדש אותם: ויז ממנה על המובח שבע פעמים וימשח את המזבח
 11 ואת כל כליו ואת הכير ואת כנו לקדשו: ויעק משמן המשחה על ראש אהרן
 12 וימשח אותו לקדשו: ויקרב משה את בני אהרן וילבשם כתנת ויחנוך אותם אבנט
 13 ויחבש להם מנבעות כאשר צוה יהוה את משה: וונש את פר החטאת ויסמך
 14 טו אהרן ובניו את ידיום על ראש פר החטאת: וישחט ויקח משה את הדם ויתן
 15 על קרנות המובח סביב באצבעו ויחטא את המובח ואת הדם יעק אל יסוד
 16 המובח ויקדשו לכפר עליו: ויקח את כל החלב אשר על הקרב ואת יתרת
 17 הכבד ואת שתי הכליות ואת חלבן ויקטר משה המובחה: ואת הפר ואות עדו
 18 ואת ברשו ואת פרשו שף באש מחוץ למחנה כאשר צוה יהוה את משה: ויקרב
 19 את איל העליה ויסמכו אהרן ובניו את ידיום על ראש האיל: וישחט וירוק משה
 20 ב את הדם על המובח סביב: ואת האיל נתחיו ויקטר משה את הראש ואת
 21 הנתחים ואת הפרדר: ואת הקרב ואת הכרעים רוחם במים ויקטר משה את כל
 22 האיל המובחה עליה הא ליה ניחח אשה הא ליהוה כאשר צוה יהוה את
 23 משה: ויקרב את האיל השני אליו המלאים ויסמכו אהרן ובניו את ידיום על ראש
 24 האיל: וישחט ויקח משה מדמו ויתן על תנק און אהרן הימנית ועל בהן ידו
 25 הימנית ועל בהן רגלו הימנית: ויקרב את בני אהרן ויתן משה מן הדם על
 26 תנוך אונם הימנית ועל בהן ידם הימנית ועל בהן רגולם הימנית וירוק משה
 27 כה את הדם על המובח סביב: ויקח את החלב את האליה ואת כל החלב אשר
 28 על הקרב ואת יתרת הכבד ואת שתי הכליות ואת חלבן ואת שוק הימיין:
 29 ומסל המזבח אשר לפני יהוה לך חלה מצה אחת ותלה לחם שנן אחת ורוקק
 30 אחד וישם על החלבים ועל שוק הימין: ויתן את הכלל על כפי אהרן ועל כפי
 31 בניו וינף אותם תנופה לפני יהוה: ויקח משה אתם מעל כפיהם ויקטר המובחה
 32 על העליה מלאים הם לריח ניחח אשה הא ליהוה: ויקח משה את החזה ויניפחו
 33 תנופה לפני יהוה מלאים הם למשה היה למנה כאשר צוה יהוה את משה:
 34 ל ויקח משה משמן המשחה ומן הדם אשר על המובח ויז על אהרן גע' על בנרו
 35 ועל בניו ועל בנדי בניו אותו ויקדש את אהרן גע' את בניו ואת בנדי
 36 בניו אותו: ויאמר משה אל אהרן ואל בניו בשלו את הבשרفتح אهل מועד
 37 ושם תאכלו אותו ואת הלחם אשר בסל המלאים כאשר ציצ'תי לאמר אהרן ובניו
 38 יأكلו: והנותר בבשר ובלחם באש תשרפו: ומפתחת אهل מועד לא תצאו שבעת
 39 ימים עד יום מלאיכם כי שבעת ימים ימלא את יוכם: כאשר עשה
 40 לה ביום הוה צוה יהוה לעשת לכפר עליהם: ופתחת אهل מועד תשבו יומם ולילה
 41 שבעת ימים ושמרתם את משמרת יהוה ולא תמושטו כי כן צויתי: ויעש אהרן
 42 ובניו את כל הדברים אשר צוה יהוה ביד משה:

9,2,8 ויהי ביום השmini קרא משה לאהרן ולבניו ולזקני ישראל: ויאמר אל אהרן
 3 קח לך ענל בן בקר לחטאת ואיל לעלה תמים והקרב לפני יהוה: ועל בני ישראל

ונגע בלבתם יטמא: וכי יפל מלבתם על כל רוע ורועל אשר ירע טהור הא: ^{37,II}
 וכי יתן מים על רוע ונפל מלבתם עליו טמא הא לבם: ³⁸

וכי ימות מן הבהמה אשר הא לכם לאכלת הנגע בלבתה יטמא עד הערב: ³⁹
 והאכל מלבתה יכפֵס בגדיו וטמא עד הערב והנשא את לבתה יכפֵס בגדיו וטמא מ

עד הערב: ⁵

וכל השער השער על הארץ שקו' הא לא יאכל: כל הולך על נחון וכל ^{42,41}
 הולך על ארבע עד כל מרבה רגלים לכל השער השער על הארץ לא תאכלום
 כי שקו' הם: אל תשקעו את נפשתיכם בכל השער השער ולא תטמאו בהם ⁴³
 ונטמא-תם בהם: כי אני יהוה אלהיכם והתקדשתם והייתם קדושים כי קדוש אני ⁴⁴
 ולא תטמאו את נפשתיכם בכל השער הרומי על הארץ: כי אני יהוה המעלה מה
 אתם מארץ מצרים להיות لكم לאלהים והייתם קדושים כי קדוש אני:
 ואת תורת הבבונה והעוף וכל נפש החיים הרמשת במים וכל נפש השרצית ⁴⁶
 על הארץ: להבדיל בין הטמא ובין הטהור ובין החיים הנאלת ובין החיים אשר ⁴⁷
 לא תאכל: ¹⁵

�ידבר יהוה אל משה לאמור: דבר אל בני ישראל לאמר איש כי תורייך וילדה ^{2,2,12}
 זכר וטמאה שבעת ימים נחת קותה טטמא: וביום השmini ימולبشر ערלותו: ³
 ושלשים יום ושלישית ימים תשב בדמי טהרה בכל קדרש לא תנגע ואל המקדש לא ⁴
 התבא עד מלאת ימי טהרה: ואם נקבה תלד וטמאה שבעם כנחתה וששים יום ה ²⁰
 וששת ימים תשב על דמי טהרה: ובמלאת ימי טהרה לבן או לבת תביא כבש ⁶
 בן שניתו לעלה ובן יוניה או תר לחטאת אל פתח אהל מועד אל הכהן: והקריבו ⁷
 לפני יהוה וכפר עליה וטהרה ממך דמייה ואת תורת הילוד לזכר או לנקבה:
 ואם לא תמציא ידה די שה ולקחה שתי תריס או שני בני יוניה אחד לעלה ואחד ⁸
 לחטאת וכפר עליה הכהן וטהרה: ¹⁵

�ידבר יהוה אל משה ואל אהרן לאמור: אדם כי יהיה בעור בשרו שעת או ^{2,2,13}
 ספחת או בחרות והיה בעור בשרו לנגע צרעת והובא אל אהרן הכהן או אל ¹
 אחד מבני הכהנים: וראה הכהן את הנגע בעור הבשר ושער בנגע הפך לבן ³
 ומראה הנגע עמוק בעור נגע צרעת הא וראה הכהן וטמא אותו: ואם ⁴
 בהרת לבנה הא בעור בשרו ועמק אין מראך מן העור ושערה לא הפך לבן ³⁰
 והסניר הכהן את הנגע שבעת ימים: וראהו הכהן ביום השבעה והנה הנגע ה ⁶
 עמד בעיניו לא פשה הנגע בעור והסנירו הכהן שבעת ימים שנית: וראה הכהן ⁶
 אותו ביום השבעה שנית והנה פחה הנגע ולא פשה הנגע בעור וטהרו הכהן ⁷
 מספחת הא וככמם בגדיו וטהרה: ואם פשה תפשה המספחת בעור אחרי קראתו ⁷
 אל הכהן לטהרטו ונראה שנית אל הכהן: וראה הכהן והנה פשתה המספחת ⁸
 בעור וטמאו הכהן צדעת הא: ²⁵

ונגע צרעת כי תהיה באדם והובא אל הכהן: וראה הכהן והנה שעת ⁹
 לבנה בעור והוא הפכה שער לבן ומחלתبشر חי בשעת: צדעת נושנת הא ¹¹
 בעור בשרו וטמאו הכהן לא יסננו כי טמא הא: ואם פרוח תפורה הצרעת בעור ¹²
 וכפתה הצרעת את כל עור הנגע מראשו ועד רגליו לכל מראה עני הכהן: ⁴⁰
 וראה הכהן והנה כפתה הצרעת את כל בשרו וטהר את הנגע כלו הפך לבן ¹³
 טהור הא: וביום הראות בו בשר חי טטמא: וראה הכהן את הבשר החוי וטמאו ^{14,טו}
 הבשר החוי טטמא הא צרעת הא: או כי ישוב הבשר החוי ונחפה לבן ובא אל ¹⁶
 הכהן: וראהו הכהן והנה נחפה הנגע לבן וטהר הכהן את הנגע טהור הא: ¹⁷

וְאֶת שְׁעִיר הַחֲטָאת דָרְשׁ מֹשֶׁה וְהַנֶּה שְׂרֵפָה וְיִקְצֵף עַל אֶלְעֹור וְעַל אִיתָמָר
 17 בְּנֵי אַהֲרֹן הַגּוֹתְרִים לְאמֹר: מִדֹּע לֹא אָכְלָתֶם אֶת הַחֲטָאת בַּمְקוֹם הַקְרָבָה
 18 קְרָשׁ קְרָשִׁים הָא וְאַתָּה נָתַן לְכֶם לְשָׁאת אֶת עַזְן הַעֲדָה לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לִפְנֵי יְהוָה:
 19 חַן לֹא הוּבָא אֶת דָמָה אֶל הַקְרָבָה פְנִימָה אֲכָל תְּאַכְלוּ אֶת הַקְרָבָה בְּקָרְשׁ כַּאֲשֶׁר
 20 צִוְיתְךָ: וַיֹּאמֶר אַהֲרֹן אֶל מֹשֶׁה הַזַּי יוֹמָ הַקְרָבָה אֶת הַטָּמֵת וְאֶת עַלְתָמָת לִפְנֵי
 21 יְהוָה וְתִקְרָאנָה אֶת כָּל הַיּוֹם חֲטָאת הַיּוֹם קָטִיטָב בְּעַינֵי יְהוָה: וַיְשִׁמְעַן מֹשֶׁה
 22 וַיֹּאמֶר בְּעַינֵוּ:

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה וְאֶל אַהֲרֹן לְאמֹר 15
 16 וְאֶת הַחַיָּה אֲשֶׁר תְּאַכְלוּ מִכָּל הַבָּהָמָה אֲשֶׁר עַל הָאָرֶץ: כָל מִפְרָסָת פָּרָסָה וְשְׁמֻעָת
 17 שְׁמֻעָת פָּרָסָת מִעְלָת נְרָה בְּבָהָמָה אֲשֶׁר תְּאַכְלוּ: אָז אֶת זֶה לֹא תְּאַכְלוּ מִמְעוּלֵי
 18 הַנְּרָה וּמִפְרָסָת הַפָּרָסָה אֶת הַגָּנְלָל כִּי מִעְלָה נְרָה הָא וְפָרָסָה אַיִלָנוּ מִפְרָסָת טְמָא
 19 הָא לְכֶם: וְאֶת הַשְּׁפֵן כִּי מִעְלָה נְרָה הָא וְפָרָסָה לֹא יִפְרָסָת טְמָא הָא לְכֶם: וְאֶת
 20 הַאֲרָגְנָבָת כִּי מִעְלָת נְרָה הָא וְפָרָסָה לֹא יִפְרָסָת טְמָא הָא לְכֶם: וְאֶת הַחוּרָה כִּי
 21 מִפְרָסָת פָּרָסָה הָא וְשְׁמֻעָת שְׁמֻעָת פָּרָסָה וְהָאָרָגְנָבָת לְכֶם: מִבְשָׁרָם
 22 לְאַכְלוּ וּבְנְבָלָתָם לֹא תָגַעַן טְמָאים הָם לְכֶם:
 23 אֶת זֶה וְהַאֲכָלָו מִכָּל אֲשֶׁר בַּמִּים כֵּל סְגִיף וּקְשָׁקַת בַּמִּים בִּימִים
 24 וּבְנְחָלִים אֲתָם תְּאַכְלוּ: וְכָל אֲשֶׁר אֵין לוֹ סְגִיף וּקְשָׁקַת בַּמִּים וּבְנְחָלִים מִכָּל
 25 שְׁרֵץ הַמִּים וּמִכָּל נְשֵׁחָה אֲשֶׁר בַּמִּים שְׁקֵץ הָם לְכֶם: וּשְׁקֵץ יְהוָה לְכֶם מִבְשָׁרָם
 26 לְאַכְלוּ וְאֶת נְבָלָתָם תַּשְׁקַע: כָל אֲשֶׁר אֵין לוֹ סְגִיף וּקְשָׁקַת בַּמִּים שְׁקֵץ
 27 הָא לְכֶם:
 28 וְאֶת אַלְהָתָשְׁקַע מִן הַעֲופָה לֹא יָאַכְלוּ שְׁקֵץ הָם אֶת הַגְּנֶשׂ וְאֶת הַפְּרָסָה וְאֶת
 29 הַעֲונָה: וְאֶת הַדָּרָה וְאֶת הַאִיה לְמִינָה: אֶת כָל עֶרֶב לְמִינָה: וְאֶת בַּת הַיּוֹנָה
 30 וְאֶת הַתְּחִמָס וְאֶת הַשְׁתָף וְאֶת הַגְּנָז לְמִינָה: וְאֶת הַכּוֹם וְאֶת הַיְנָשָׁף: וְאֶת
 31 הַתְּנִשְׁמָת וְאֶת הַקָּאָת וְאֶת הַרְחָם יָאת הַשְׁלָקָה: וְאֶת הַחִסְידָה יָאת הַאֲנָפָה
 32 לְמִינָה וְאֶת הַדּוֹכִיפָת וְאֶת הַעֲטָלָף:
 33 כָל שְׁרֵץ הַעֲופָה הַחַלֵק עַל אֶרְבָע שְׁקֵץ הָא לְכֶם: אָז אֶת זֶה תְּאַכְלוּ מִכָּל
 34 שְׁרֵץ הַעֲופָה הַחַלֵק עַל אֶרְבָע אֲשֶׁר לֹא יְהִי כָּרָעִים מִמְעָל לְדָגְלָיו לְנִגְרָר בְּחָנוּ עַל
 35 הָאָרֶץ: אֶת אַלְהָתָשְׁקַע מִתְּאַכְלוּ אֶת הַאֲרָבָה לְמִינָה וְאֶת הַחְרָנָל: כָּל
 36 לְמִינָה וְאֶת הַחֲנָב לְמִינָה: וְכָל שְׁרֵץ הַעֲופָה אֲשֶׁר לֹא אֶרְבָע רְגָלִים שְׁקֵץ הָא לְכֶם:
 37 כָּה וְאֶלְהָתָשְׁקַע מִתְּאַכְלוּ כָל הַגְּנָע בְּנְבָלָתָם יְטָמָא עַד הָעָרָב: וְכָל הַנְּשָׂא מִנְבָלָתָם
 38 יְכַבֵּס בְּנְדִיו וְטָמָא עַד הָעָרָב: לְכָל הַבָּהָמָה אֲשֶׁר אָמַר מִפְרָסָת פָּרָסָה וְשְׁמֻעָת
 39 שְׁמֻעָת נְרָה אַיִלָנוּ מִעְלָה טְמָאים הָם לְכֶם כָל הַגְּנָע בְּהָם יְטָמָא: וְכָל הַוּלָק עַל
 40 כָּפִי בְּכָל הַחַיָה הַחֲלָתָה עַל אֶרְבָע טְמָאים הָם לְכֶם כָל הַגְּנָע בְּנְבָלָתָם יְטָמָא
 41 עַד הָעָרָב: וְהַנְּשָׂא אֶת נְבָלָתָם יְכַבֵּס בְּנְדִיו וְטָמָא עַד הָעָרָב טְמָאים הַמִּהְרָה לְכֶם:
 42 וְזֶה לְכֶם הַטָּמָא בְּשְׁרֵץ הַשְׁרֵץ עַל הָאָרֶץ הַחְלָד וְהַעֲכָבָר וְהַצְבָּה לְמִינָה:
 43 וְהַאֲגָקָה וְהַפְּחָה וְהַלְּפָה וְהַחֲלָמָת וְהַתְּנִשְׁמָת: אֶלְהָתָשְׁקַע מִתְּאַכְלוּ
 44 כָל הַגְּנָע בְּהָם בְּמִתְּמָם יְטָמָא עַד הָעָרָב: וְכָל אֲשֶׁר יִפְלֶל עַלְיוֹ מִתְּמָם
 45 מִכָּל כְּלֵי עַז אוֹ עַז אוֹ שָׁק כָּל כְּלֵי אֲשֶׁר יִעַשׂ מִלְאָכָה בְּהָם בְּמִתְּמָם
 46 יְוָבָא וְטָמָא עַד הָעָרָב וְטָהָר: וְכָל כְּלֵי חֲרֵש אֲשֶׁר יִפְלֶל מִתְּמָם אֶל חָטוּב כָּל אֲשֶׁר
 47 בְּתוּכוּ יְטָמָא וְאֶת תְּשִׁבְרוֹ: מִכָּל הַאֲכָל אֲשֶׁר יִאֲכֵל אֲשֶׁר יָבוֹא עַלְיוֹ מִים יְטָמָא
 48 לְה וְכָל מִשְׁקָה אֲשֶׁר יִשְׁתַּחַת בְּכָל כְּלֵי יְטָמָא: וְכָל אֲשֶׁר יִפְלֶל מִנְבָלָתָם עַלְיוֹ יְטָמָא הַנִּגְרָר
 49 וְכָל מִשְׁקָה אֲשֶׁר יִשְׁתַּחַת בְּכָל כְּלֵי יְטָמָא: אָז מַעַן וּבָרוּ מִקְוָה מִים יִהְיֶה טָהוֹר

ובגדר או בשתי או בערב או בכל כל עור: וצוה הכהן וככמו את אשר בו הנגע והסנורו שבעת ימים שנית: וראה הכהן אחורי הפסס את הנגע והנה לא נא הפק הנגע את עינו והגע לא פשה טמא הא באש תשרפנו פקחתה הא בקרחותו או בבחתו: ואם ראה הכהן והנה בפה הנגע אחריו הפסס אותו וקרו אותו מן ⁵⁶ הבנד או מן העור או מן השתי או מן הערב: ואם פראה עוד בוגדר או בשתי ⁵⁷ או בערב או בכל כל עור פרחתה הא באש תשרפנו את אשר בו הנגע: והבנד או השתי או הערב או כל כל עור אשר תכמס וסר מהם הנגע וככמו ⁵⁸ שניית וטהר: ⁵⁹ ואת תורה נגע צרעת בוגדר הצמר או הפשתים או השתי או הערב או כל כל עור לטהרו או לטמאותו:

וירבר יהוה אל משה אמר: ואת תהיה תורת המזערע ביום טהרתו והובא ^{14:2-5} אל הכהן: ויצא הכהן אל מחוץ למחלנה וראה הכהן והנה נרפא נגע הצרעת מן ³ הצרע: וצוה הכהן ולכך לפוחה שת צפירים חיוט טהרות ועין ארו ושני תולעת ⁴ ואובי: וצוה הכהן ושחת את הציפור האחת אל כל חרש על מים חיים: את ה- ⁵ הציפור החיה יקח אתה ואת עין הארוי ואת שני התולעת ואת האוב ומובל אותם ואת הציפור החיה בדם הציפור השחתה על המטهر מן ⁷ והאה על המטهر מן ⁸ הצרעת שבע פעמים וטהרו ושלח את הציפור החיה על פני השדה: וככמו המטهر את בנדיו ונלח את כל שערו ורחץ במים וטהר ואחר יבוא אל המחלנה וישב ⁹ מחוץ לאלהלו שבעת ימים: והיה ביום השבעי נלח את כל שערו את ראשו ¹⁰ ואת זקנו ואת נבת עיניו ואת כל שערו ינלח וככמו את בנדיו ורחץ את בשרו ¹¹ בימים וטהר:

וביום השמוני יקח שני כבשים תמים וככשה אחת בת שנתה תמיימה ¹ ושלשה עשרים סלת מנהה בלילה בשמן ולג אחד שמן: והעמיד הכהן המטهر ¹¹ את האיש המטهر ואתם לפני יהוה פתח אהל מועד: ולכך הכהן את הכבש ¹² האחד והקריב אותו לאשם ואת לג השמן והניף אתם תנופה לפני יהוה: ושחת ¹³ את הכבש במקום אשר ישחתו את החטא את העלה במקום הקדש כי ¹⁴ בחטא האשם הא לכהן קדש קדשים הא: ולכך הכהן מודם האשם ונתן הכהן ¹⁵ על הנוך און המטهر הימנית ועל בהן ידו הימנית ועל בהן רגלו הימנית: ולכך טו ¹⁶ הכהן מלג השמן ויצק על כף הכהן השמאלית: וטבל הכהן את אצבעו הימנית ¹⁷ מן השמן אשר על כפו הימנית וזה מן השמן באצבעו שבע פעמים לפני ¹⁸ יהוה: ומיתר השמן אשר על כפו יתן הכהן על תנוך און המטهر הימנית ועל ¹⁹ בהן ידו הימנית ועל בהן רגלו הימנית על דם האשם: והנותר בשמן אשר על כף ²⁰ הכהן יתן על ראש המטهر וכפר עליו הכהן לפני יהוה: ועשה הכהן את ²¹ חחתה וכפר על המטهر מטמאתו ואחר ישחת את העלה: והעללה הכהן את ב' העלה ואת המנהה המובהחה וכפר עליו הכהן וטהר:

ואם דל הא ואין ידו משנתה ולכך כבש אחד אשם לתנופה לכפר עליו ²¹ ועשרון סלת אחד בלול בשמן למנהה ולג שמן: ושתי תרים או שני בני ²² יונה אשר תשיג ידו והיה אחד חטא והאחד עללה: והביא אתם ביום השמוני ²³ לטהרתו אל הכהן אל פתח אהל מועד לפני יהוה: ולכך הכהן את כבש האשם ²⁴ ואת לג השמן והניף אתם הכהן תנופה לפני יהוה: ושחת את כבש האשם כה ²⁵ ולכך הכהן מודם האשם ונתן על תנוך און המטهر הימנית ועל בהן ידו ²⁶ הימנית ועל בהן רגלו הימנית: ומן השמן יצק הכהן על כף הכהן השמאלית: ²⁷ והוא הכהן באצבעו הימנית מן השמן אשר על כפו הימנית שבע פעמים

^{18,19,20} וּבָשָׂר כִּי יִהְיֶה "בָּעֵרֶוּ שְׁחֹן וּנוֹרֵפָא: וְהִיא בָּמְקוֹם הַשְׁחֹן שָׂאת לְבָנָה אֹ²¹ כִּי בָּהֳרָת לְבָנָה אֲדֻמָּתָה וּנוֹרָאָה אֶל הַכֹּהֵן: וְרָאָה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה מַרְאָה שְׁפֵל מִן הַעֲוֹר וְשַׁעֲרָה הַפְּךָ לְבָנָן וְטַפְּאוֹ הַכֹּהֵן נָגֵעַ צְרֻעָת הָא בְּשְׁחֹן פְּרָחָה: וְאָמַר יְרָאָה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה אַין בָּה שַׁעַר לְבָנָן וְשִׁפְלָה אַינְנָה מִן הַעֲוֹר וְהָא כְּהָה וְהַסְנִירוֹ הַכֹּהֵן שְׁבָעַת יְמִים: וְאָמַר פְּשָׁה תְּפָשָׁה בְּעֹור וּטְמָא הַכֹּהֵן אַתְּ נָגֵעַ הָא: וְאָמַר תְּחִתָּה תְּעִמֵּד הַבְּהָרָת

²² לְאַפְשָׁתָה צְרָבָת הַשְׁחֹן הָא וּטְהָרוֹ הַכֹּהֵן:

²³ אָו בָּשָׂר כִּי יִהְיֶה בְּעֹרוֹ מִקְוֹת אַשׁ וְהִוְתָּה מִקְתָּה הַמְכוֹה בָּהֳרָת לְבָנָה אֲדֻמָּתָה כִּי אֹו לְבָנָה: וְרָאָה אֶת הַכֹּהֵן וְהִנֵּה נָהָפֵךְ שַׁעַר לְבָנָן בְּבָהֳרָת וּמַרְאָה עַמְקָה מִן הַעֲוֹר צְרֻעָת הָא בְּמִכּוֹה פְּרָחָה וּטְמָא אַתְּ נָגֵעַ צְרֻעָת הָא: וְאָמַר יְרָאָה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה אַין בְּבָהֳרָת שַׁעַר לְבָנָן וְשִׁפְלָה אַינְנָה מִן הַעֲוֹר וְהָא כְּהָה וְהַסְנִירוֹ הַכֹּהֵן ¹⁰ שְׁבָעַת יְמִים: וְרָאָהוּ הַכֹּהֵן בַּיּוֹם הַשְׁבִּיעִי אָמַר פְּשָׁה תְּפָשָׁה בְּעֹור וּטְמָא הַכֹּהֵן אַתְּ ²⁷ נָגֵעַ צְרֻעָת הָא: וְאָמַר תְּחִתָּה תְּעִמֵּד הַבְּהָרָת לֹא פְשָׁתָה בְּעֹור וְהָא כְּהָה שָׂאת הַמְכוֹה הָא וּטְהָרוֹ הַכֹּהֵן כִּי צְרָבָת הַמְכוֹה הָא:

²⁴ ל. ²⁵ וְאִישׁ אוֹ אֲשֶׁר כִּי יִהְיֶה בּוֹ נָגֵעַ בְּרָאֵשׁ אֶל הַרְאָשָׁה וְרָאָה הַכֹּהֵן אַתְּ נָגֵעַ וְהִנֵּה מַרְאָהוּ עַמְקָה מִן הַעֲוֹר וּבּוֹ שַׁעַר צְלָב דָּק וּטְמָא אַתְּ נָהָפֵךְ שַׁעַר צְרֻעָת הַרְאָשָׁה ¹⁵ אֹו הַזּוֹקֵן הָא: וְרָאָה הַכֹּהֵן אַתְּ נָגֵעַ הַנְּתָק וְהִנֵּה אַין מַרְאָהוּ עַמְקָה מִן הַעֲוֹר וְשַׁעַר שְׁלָר אַין בּוֹ וְהַסְנִיר הַכֹּהֵן אַתְּ נָגֵעַ הַנְּנָגֵעַ בַּיּוֹם הַשְׁבִּיעִי וְהִנֵּה לֹא פְשָׁה הַנְּתָק וְלֹא הוּא בּוֹ שַׁעַר צְלָב וּמַרְאָה הַנְּתָק אַיִן עַמְקָה מִן הַעֲוֹר: וְהִתְגַּלֵּח וְאַתְּ הַנְּתָק לֹא יִגְלַּח וְהַסְנִיר הַכֹּהֵן אַתְּ הַנְּתָק שְׁבָעַת יְמִים שְׁנִיתָה: וְרָאָה הַכֹּהֵן אַתְּ הַנְּתָק בַּיּוֹם הַשְׁבִּיעִי וְהִנֵּה לֹא פְשָׁה הַנְּתָק בְּעֹור ²⁰ לְה וּמַרְאָהוּ אַיִן עַמְקָה מִן הַעֲוֹר וּטְהָרוֹ אַתְּ הַכֹּהֵן וְכַבֵּס בְּגָדוֹ וּמַרְחָר: וְאָמַר פְּשָׁה 36 יְפָשָׁה הַנְּתָק בְּעֹור אַחֲרֵי טָהָרוֹ: וְרָאָה הַכֹּהֵן פְשָׁה הַנְּתָק בְּעֹור לֹא יִבְקַר ³⁷ הַכֹּהֵן לְשַׁעַר הַצָּהָב טְמָא הָא: וְאָמַר בְּעַיְנָה עַמְדָה הַנְּתָק וְשַׁעַר שְׁלָר צָמָח בּוֹ נְרָפָא הַנְּתָק טְהָרוֹ הָא וּטְהָרוֹ הַכֹּהֵן:

³⁸ 25. וְאִישׁ אוֹ אֲשֶׁר כִּי יִהְיֶה בְּעֹור בְּשָׁרָם בָּהֳרָת בָּהֳרָת לְבָנָה: וְרָאָה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה בְּעֹור בְּשָׁרָם בָּהֳרָת בָּהֳרָת לְבָנָה בְּעֹור טְהָרוֹ הָא:

³⁹ 41. וְאִישׁ כִּי יִמְرַט רָאֵשוֹ קָרְחָה הָא טְהָרוֹ הָא: וְאָמַר פְּנֵי יִמְרַט רָאֵשוֹ נְבַת הָא טְהָרוֹ הָא: וְכִי יִהְיֶה בְּקָרְחָת אוֹ בְּגָבְחָת נָגֵעַ לְבָנָן כִּי אֲדֻמָּתָה 42 הָא בְּקָרְחָתוֹ אוֹ בְּגָבְחָתוֹ: וְרָאָה אַתְּ הַכֹּהֵן וְהִנֵּה שָׁאַת הַנָּגֵעַ לְבָנָה אֲדֻמָּתָה 43 בְּקָרְחָתוֹ אוֹ בְּגָבְחָתוֹ כִּמְרָאָה צְרֻעָת עֹור בְּשָׁר: אִישׁ צָרוּעַ הָא טְמָא ⁴⁴ 30 יִטְמָאנוּ הַכֹּהֵן בְּרָאֵשוֹ נָגֵעַ: מִתְּחַדֵּשׁ אֲשֶׁר בּוֹ הַנָּגֵעַ בְּגָדוֹ יִמְרַט וְעַל שְׁפָם יִעְטַּה וְטְמָא טְמָא יְקָרָא: כֹּל יְמִי אֲשֶׁר הַנָּגֵעַ בּוֹ יִטְמָא טְמָא הָא בְּדָד יִשְׁבַּט מְחוֹץ לְמַחְנָה מְשֻׁבוֹן:

⁴⁵ 47. וְהַבְּנֵד כִּי יִהְיֶה בּוֹ נָגֵעַ צְרֻעָת בְּבָנְד צָמָר אֹו בְּבָנְד פְּשָׁתִים: אוֹ בְּשַׁתִּי אוֹ 35 בְּעַרְבָּה לְפְשָׁתִים וְלַצְמָר אֹו בְּעֹור אֹו בְּכָל מַלְאָכָת עֹור: וְהִיא הַנָּגֵעַ יְקָרָק אוֹ אֲדֻמָּת בְּבָנְד בְּעַרְבָּה אוֹ בְּשַׁתִּי אוֹ בְּעַרְבָּה אֹו בְּכָל מַלְאָכָת עֹור נָגֵעַ צְרֻעָת הָא 51. וְרָאָה אַתְּ הַכֹּהֵן: וְרָאָה הַכֹּהֵן אַתְּ הַנָּגֵעַ וְהַסְנִיר אַתְּ הַנָּגֵעַ שְׁבָעַת יְמִים: וְרָאָה אַתְּ הַנָּגֵעַ בַּיּוֹם הַשְׁבִּיעִי כִּי פְשָׁה הַנָּגֵעַ בְּבָנְד אֹו בְּשַׁתִּי אוֹ בְּעַרְבָּה אֹו בְּכָל מַלְאָכָת עֹור לְמַלְאָכָה צְרֻעָת מַמְאָרָת הַנָּגֵעַ טְמָא הָא: וְשַׁרְפָּת אַתְּ הַבְּנֵד אוֹ 52 אֲשֶׁר יִשְׁעַה הַעֲוֹר לְמַלְאָכָה צְרֻעָת מַמְאָרָת הַנָּגֵעַ טְמָא הָא: וְשַׁרְפָּת אַתְּ הַבְּנֵד אוֹ 53 אֲתַּה הַשְׁתִּי אוֹ אֲתַּה הַעֲרֵב בְּצָמָר אוֹ בְּפְשָׁתִים אוֹ אֲתַּה כָּל כָּל הַעֲוֹר אֲשֶׁר יִהְיֶה בּוֹ הַנָּגֵעַ כִּי צְרֻעָת מַמְאָרָת הָא בָּאַשׁ תְּשֻׁפָּה: וְאָמַר יְרָאָה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה לֹא פְשָׁה הַנָּגֵעַ

ואיש איש מבית ישראל ומן הנר הנר בתוכם אשר יאכל כל דם ונתתי פני י'ז¹¹
 בנפש האכלה את הדם והכרתי אתה מקרב עמה: כי נפש הבשור בדם הא ואני
 נתתיו לכם על המובח לכפר על נפשתיכם כי הדם הא בנפש כפר: על כן אמרתי י'ז¹²
 לבני ישראל כל נפש מכם לא תאכל דם והנр הנר בתוכם לא יאכל דם:
 ואיש איש מבית¹³ ישראל ומן הנר הנר בתוכם אשר צוד ציד היה או עוף
 אשר יאכל ושפך את דמו וכסחו בעפר: כי נפש כל בשר דמו בנפשו הא ואמר י'ז¹⁴
 לשני ישראל דם כל בשר לא תאכלו כי נפש כל בשר דמו הא כל אכליו יפרה:
 וכל נפש אשר תאכל נבליה וטרפה באורה ובגר וככש בנדיו ורוחץ במים טו
 וטמא עד הערב וטהר: ואם לא יכמס ובשרו לא ירוחץ ונשא עונו: י'ז¹⁶

5

10

וידבר יהוה אל משה לאמור: דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם אני יהוה י'ז^{2,8}
 אלהיכם: במעשה ארץ מצרים אשר ישבתם בה לא העשו וכמעשה ארץ כנען י'ז³
 אשר אני מביא אתכם שמה לא תעשו ובחקתייהם לא תלכו: את משפטיך תעשו י'ז⁴
 ואת חקתי תשמרו לילכתם אני יהוה אלהיכם: ושמורתם את חקתי ואת משפטיכם י'ז⁵
 אשר יעשה אתם האנשים וחוי בהם אני יהוה:
 איש אל כל שאר בשרו לא תקרבו לנולות ערוה אני יהוה: ערות אביך י'ז⁶
 וערות אמך לא תגלה אמך הא לא תגלה ערorthה: ערות אשת אביך לא תגלה י'ז⁸
 ערות אביך הא: ערות אחותך בת אביך או בת אמך מולדת בית או מולדת י'ז⁹
 חוץ לא תגלה ערorthן: ערות בת בנה או בת בתך לא תגלה ערorthן כי ערorthן י'ז¹⁰
 הנה: ערות בת אשת אביך מולדות אביך אחותך הא לא תגלה ערorthה: ערות י'ז¹¹
 אחות אביך לא תגלה שאר אביך הא: ערות אחות אמך לא תגלה כי שאר י'ז¹³
 אמך הא: ערות אתי אביך לא תגלה אל אשתו לא תקרב דודך הא: ערות י'ז¹⁴ טו
 כלתך לא תגלה אשთ בנה הא לא תגלה ערorthה: ערות אשת אחיך לא תגלה י'ז¹⁶
 ערות אחיך הא: ערות אשה ובתת לא תגלה את בת בנה ואת בת בתה לא י'ז¹⁷
 תחק לנולות ערorthה שארכך הנה ומזה הא: ואשה אל אחתה לא תחק לצדר י'ז¹⁸
 לנולות ערorthה עליה בחיה:
 ואל איש בנדת טמאתך לא תקרב לנולות ערorthה: ואל אשת עמיתך לא תתן י'ז¹⁹
 שכבתך לרוע לטמאה בה: ומורעך לא תתן להעbor למלך ולא תחלל את שם י'ז²¹
 אלהיך אני יהוה: ואת זכר לא תשכב משכבי אשה תועבה הא: ובכל בהמה י'ז²²
 לא תתן שכבתך לטמאה בה ואשה לא תעמד לפני פנוי בהמה לרבעה: חבל הא:
 אל הטעמו בכל אלה כי בכל אלה נטמו הגוים אשר אני משליח מפניכם: י'ז²⁴
 ותטמא הארץ ואפקד עונגה עליה ותקא הארץ את ישביה: ושמורתם אתם את מה י'ז²⁶
 חוקתי ואת משפטיכם ולא תעש כל התועבת האלה האורת והנר בתוכיכם:
 כי את כל התועבת הארץ עשו אנשי הארץ אשר לפניכם ותטמא הארץ: ולא י'ז²⁷
 תקיא הארץ אתכם בטמאכם אתה כאשר קאה את הגוים-ם אשר לפניכם: כי י'ז²⁹
 כל אשר יעשה מכל התועבת האלה ונרכחו הנפשות העשות מקרב עפם: ושמורתם ל'
 את שומרתי לבתוי עשות מחוקות התועבת אשר נעשו לפניכם ולא הטעמו
 בהם אני יהוה אלהיכם:

30

וידבר יהוה אל משה לאמור: דבר אל עדת בני ישראל ואמרת אליהם י'ז^{2,9}
 קדשים תהיו כי קדוש אני יהוה אלהיכם: איש אמו ואביו תיראו ואת שבתאי י'ז³
 תשמרו אני יהוה אלהיכם:
 אל תפנו אל האלים ולאלו מסקה לא תעשו לכם אני יהוה אלהיכם: י'ז⁴
 וכי טובחו זבחים ליהוה לרצנכם טובחה: ביום ובזמנים יאכל ומטהורת ה' י'ז⁶

13. ג' ומלא הפני קטרת סמיים דקה והביא מבית לפרקת: ונתן את הקטרת על האש
14. לפני יהוה וכשה ענן הקטרת את הכפרת אשר על העדות ולא ימות: ולקח
15. מדם הפר והזה באצבעו על פניו הכפרת קדמה ולפניהם הכפרת יהה שבע פעמים
16. טו מן הדם באצבעו: ושחת את שער החטא את דמו כאשר עשה לדם הפר והזה את דמו אל
17. מבית לפרקת ועשה את דמו כאשר עשה לדם הפר והזה אותו על הכפרת ולפניהם
18. 16. הכפרת: וכפר על הקדרש מטמאת בני ישראל ומפשיעיהם לכל חטאיהם וכן יעשה
19. 17. לאלהל מועד השם אתם בתוך טמאתם: וכל אדם לא יהיה באלהל מועד בבאו
20. 18. לכפר בקדש עד צאתו וכפר בעדו ובعد ביתו ובعد כל קהיל ישראל:
21. 19. ויצא אל המזבח אשר לפניו יהוה וכפר עליו ולקח מדם הפר ודם השער
22. 20. ונתן על קרנות המזבח סכיב: וזה עליון מן הדם באצבעו שבע פעמים וטהרו
23. 21. וכדרשו מטמאת בני ישראל: וכלה מכפר את הקדרש ואת אהל מועד ואת המזבח
24. 22. והקריב את השער החיו: ושם אהרן את שני ידיו על ראש השער החיו והתוודה
25. 23. עליון את כל עונת בני ישראל ואת כל פשיעיהם לכל חטאיהם וננתן אתם על
26. 24. ראש השער ושלח את ביד איש עטי המדרבה: ונשא השער עליון את כל עונתם
27. 25. אל ארץ נוראה ושלחה את השער במדבר:
28. 26. ובא אהרן אל אהל מועד ופשט את בנדי הבד אשר לבש בבאו אל הקדרש
29. 27. והניחם שם: ורחץ את בשרו במים במקומות קדושים ולבש את בגדיו ויצא ועשה את
30. 28. כה עלותו ואת עלת העם וכפר בעדו ובعد העם: ואת חלב החטא יקטר המזבחה:
31. 29. והמשלח את השער לעוואול יכובס בנדריו ורחץ את בשרו במים ואחריו כן יבווא
32. 30. אל המנחה: ואת פר החטא ואת שער החטא אשר הובא את דם לכפר
33. 31. בקדש יוציא אל מחוץ לחנה ושרפו באש את עלותם ואת ברשם ואת פרשם:
34. 32. והשרף אתם יכובס בנדריו ורחץ את בשרו במים ואחריו כן יבווא אל המנחה:
35. 33. והיתה لكم לחקת עולם בחדר השבעי בעשור לחדר תענו את נפשתיכם
36. 34. וכל מלוכה לא תעשו האורה והגר הנר בתוככם: כי ביום הוה יכפר עליכם לטהר
37. 35. אתכם מכל חטאיכם לפני יהוה תטהרנו: שבת שבתון הא לכם ועניתם את
38. 36. נפשתיכם חקת עולם: וכפר הכהן אשר ימשח אותו ואשר ימולא את ידו לכהן
39. 37. תחת אביו ולבש את בנדי הבד בנדי הקדרש: וכפר את מקראש הקדרש ואת
40. 38. אהל מועד ואת המזבח יכפר ועל הכהנים ועל כל עם הקהיל יכפר: והיתה זאת
39. 39. לכם לחקת עולם לכפר על בני ישראל מכל חטאיהם אחת בשנה ויעש כאשר
40. 40. צוה יהוה את משה:

2.8 ז' וידבר יהוה אל משה לאמר: דבר אל אהרן ואל בני ישראל
3 ואמרת אליהם והדבר אשר צוה יהוה לאמר: איש מבית ישראל אשר ישחט
4 שור או כבש או עז במחנה או אשר ישחט מחוץ למחנה: ואל פתח אהל מועד
35 לא הביאו להקריב קרבן ליהוה לפני משכן יהוה דם נחשב לאיש ההא דם שפך
ה ונכרת האיש ההא מקרוב עמו: למען אשר יביאו בני ישראל את זבחיהם אשר הם
זבחים על פני השדה והבאים להוה אל פתח אהל מועד אל הכהן זבחו זבח
6 שלמים ליהוה אותן: וזרק הכהן את הדם על מזבח הוה פתח אהל מועד והקטיר
40 החלב לרוח ניחת ליהוה: ולא זבחו עוד את זבחיהם לשערם אשר הם זנים
7 אחריהם חקק עולם תהיה ואת להם לדורתם:
8 ואליהם תאמר איש מבית ישראל ומן הנר אשר יגור בתוכם אשר יעש-ה
9 עליה או זבח: ואל פתח אהל מועד לא יביאנו לעשות אותו ליהוה ונכרת האיש
הה בעמיו;

ואיש איש מבית ישראל ומן הנר הנר בתוכם אשר יאכל כל דם ונתני פני י'ז¹
 בנפש האבלת את הדם והכרתי אתה מקרב עמה: כי נפש הבשור בדם הא ואני
 נתתיו לכם על המובח לכפר על נפשותיכם כי הדם הא בנפש יכפר: על כן אמרתי י'ז²
 לבני ישראל כל נפש מכם לא תأكل דם והנр הנר בתוכם לא יאכל דם:
 ואיש איש מבית³ ישראל ומן הנר הנר בתוכם אשר צוד ציד היה או עוף י'ז³
 אשר יאכל ושפך את דמו וכסחו בעפר: כי נפש כל בשר דמו בנפשו הא ואמר י'ז⁴
 לבני ישראל דם כל בשר לא תאכלו כי נפש כל בשר דמו הא כל אכליו י'ז⁵
 וכל נפש אשר תאכל נבללה וטרפה באורה ובגר וככש בגדיו ורוחן בימים טו
 וטמא עד הערב וטהר: ואם לא יכמס ובשרו לא ירוחץ ונשא עונו: י'ז⁶

10

וזכר יהוה אל משה לאמור: דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם אני יהוה י'ז¹
 אלהיכם: כמעשה ארץ מצרים אשר ישבתם בה לא תעשו וכמעשה ארץ כנען י'ז²
 אשר אני מביא אתכם שמה לא תעשו ובחקתייהם לא תלכו: את משפטינו תעשו י'ז³
 ואת חקתי תשמרו לילכתם אני יהוה אלהיכם: ושמורתם את חקתי ואת משפטמי ה
 אשר יעשה אתם האנשים וחיה בהם אני יהוה י'ז⁴
 איש אל כל שאיר בשרו לא תקרבו לנולות ערוה אני יהוה: ערות אביך י'ז⁵
 וערות אמך לא תגלה אמך הא לא תגלה ערorthה: ערות אשת אביך לא תגלה י'ז⁶
 ערות אביך הא: ערות אחותך בת אביך או בת אמך מולות בית או מולדת י'ז⁷
 חזין לא תגלה ערorthן: ערות בת בנה או בת בנה לא תגלה ערorthן כי ערorth י'ז⁸
 הנה: ערות בת אשת אביך מולות אביך אחותך הא לא תגלה ערorthה: ערות י'ז⁹
 אחות אביך לא תגלה שאיר אביך הא: ערות אחות אמך לא תגלה כי שאיר י'ז¹⁰
 אמך הא: ערות אתי אביך לא תגלה אל אשתו לא תקרב לדרכך הא: ערות י'ז¹¹
 כלתך לא תגלה אשת בנה הא לא תגלה ערorthה: ערות אשת אחיך לא תגלה י'ז¹²
 ערות אחיך הא: ערות אשה ובתה לא תגלה את בת בנה ואת בת בתה לא י'ז¹³
 תחק לנולות ערorthה שארך¹⁴ הנה ומזה הא: ואשה אל אחתה לא תחק לצדר י'ז¹⁵
 לנולות ערorthה עליה בחיה:
 ואל איש בנדת טמאתך לא תקרב לנולות ערorthה: ואל אשת עמיתך לא תתן י'ז¹⁶
 שכבתך לרוע לטמאה בה: ומורעך לא תתן להעbor למלך ולא תחלל את שם י'ז¹⁷
 אלהיך אני יהוה: ואת זכר לא השכבי משכבי אשה תועבה הא: ובכל בהמה י'ז¹⁸
 לא תתן שכבתך לטמאה בה ואשה לא תעמד לפני בהמה לרבעה¹⁹: תבל הא:
 אל טפומו בכל אלה כי בכל אלה נטמו הגוים אשר אני משליח מפניכם: י'ז²⁰
 ותטמא הארץ ואפקך עונגה עליה ותקא הארץ את ישביה: ושמורתם אתם את מה י'ז²¹
 חקתי ואת משפטוי ולא תעשו מכל התועבות האלה האורה והנר הנר בתוכם:
 כי את כל התועבות האלה²² עשו אנשי הארץ אשר לפניכם ותטמא הארץ: ולא י'ז²³
 תקויא הארץ אתם בטמאכם אתה כאשר קאה את הגוים²³ אשר לפניכם: כי י'ז²⁴
 כל אשר עשית מכל התועבות האלה ונכרתו הנפשות העשית מקרב עעם: ושמורתם ל²⁵
 את שמורתך לבלתי עשות מחוקות התועבות אשר געשו לפניכם ולא טפומו
 בהם אני יהוה אלהיכם:

וזכר יהוה אל משה לאמור: דבר אל כל עדת בני ישראל ואמרת אליהם י'ז²⁶
 קדושים תהיו כי קדוש אני יהוה אלהיכם: איש אמו ואביו תיראו ואת שבתאי י'ז²⁷
 תשמרו אני יהוה אלהיכם:
 אל תפנו אל האלים ואלדי מוסכה לא תעשו לכם אני יהוה אלהיכם: י'ז²⁸
 וכי טובחו זבח שלמים ליhoa לרצינכם טובחה: ביום ובזמנים יאכל ומתרות ה²⁹

13,16 ומלא חפני קטרת ספים דקה והביא מבית לפרקת: ונתן את הקטרת על האש
 14 לפני יהוה וכפה ענן הקטרת את הכפרת אשר על העדות ולא ימות: ולקח
 מדם הפר והזה באצבעו על פni הכפרת קדמה ולפני הכפרת יהה שבע פעמים
 טו מן הדם באצבעו: ושחתם את שער החטא את דמו אל
 15 מבית לפרקת ועשה את דמו כאשר עשה לדם הפר והוא אותו על הכפרת ולפני
 16 הכפרת: וכפר על הקדרש מטמאת בני ישראל ומפשיעיהם לכל חטאיהם וכן יעשה
 17 לאهل מועד השכן אתם בתוכך טמאתם: וכל אדם לא יהיה באهل מועד בבאו
 לבפר בקדש עד יצאתו וכפר בעדו ובعد ביתה ובעד כל קדול ישראלי:
 18 ויצא אל המזבח אשר לפni יהוה וכפר עליו ולקח מדם הפר ומדם השער
 19 ונתקן על קרנות המזבח סביב: והוא עלייו מן הדם באצבעו שבע פעמים וטהרו
 20 כוקדשו מטמאת בני ישראל: וכלה מכפר את הקדרש ואת אהל מועד ואת המזבח
 21 והקריב את השער החיה: וסמק אהרן את שני ידיו על ראש השער החיה והתוודה
 22 עלייו את כל עונת בני ישראל ואת כל פשיעיהם לכל חטאיהם ונתן אתם על
 ראש השער ושלח ביד איש עטי המדברה: ונשא השער עליו את כל עונתם
 23 אל ארץ גוזה ושלח את השער בדבר:
 24 ובא אהרן אל אהל מועד ופשט את בגדיו הבד אשר לבש בכאו אל הקדרש
 והניזחים שם: ורחץ את בשרו במים במקום קודש ולבש את בגדיו ויצא ועשה את
 25 כה עלותו ואת עלת העם וכפר בעדו ובعد העם: ואת חלב החטא יקтир המזבח:
 26 והמשלח את השער לעוזיאל יכובב בגדיו ורחץ את בשרו במים ואחריו כן יבוא
 27 אל המחנה: ואת פר החטא ואת שער החטא את אשר הובא את דם לכפר
 28 בקדש ויציא אל מחוין למחנה ושרפו באש את ערתם ואת ברעם ואת פרעם:
 29 והשרף אתם יכובס בגדיו ורחץ את בשרו במים ואחריו כן יבוא אל המחנה:
 30 והיתה לכם לחקת עולם בחדר השבוי בעשור לחדר תענו את נפשתיכם
 31 ול כל מלוכה לא תעישו האורה והגר הנר בתוככם: כי ביום הזה יכפר עליהם לטהר
 32 אתכם מכל חטאיכם לפni יהוה תחטא: שבת שבתון הא לכם ועניתם את
 33 נפשתיכם חקת עולם: וכפר הכהן אשר ימשח אותו ואשר י מלא את ידו לכהן
 34 תחת אביו ולבש את בגדיו הבד בגדיו הקדרש: וכפר את מקדש הקדרש ואת
 35 אהל מועד ואת המזבח יכפר ועל הכהנים ועל כל עם הקהיל יכפר: והיתה ואת
 36 לכם לחקת עולם לכפר על בני ישראל מכל חטאיהם אחת בשנה ויישר כאשר
 37 צוה יהוה את משה:
 ...
 38

2.2.17 ז' וידבר יהוה אל משה לאמר: דבר אל אהרן ואל כל בני ישראל
 3 ואמרת אליהם זה הדבר אשר צוה יהוה לאמר: איש איש מבית ישראל אשר ישחת
 4 שור או כשב או עז במחנה או אשר ישחת מחוין למחנה: ואל פתח אהל מועד
 5 לא הביאו להקריב קרבן ליהוה לפני משכן יהוה דם ייחסב לאיש ההא דם שפְּנֵי
 6 ונכרת האיש ההא מקרב עמו: למן אשר יביאו בני ישראל את זבחיהם אשר הם
 7 ובוחים על פni השדה והבאים ליהוה אל פתח אהל מועד אל הכהן זבחו זבח
 8 שלמים ליהוה אותן: וורק הכהן את הדם על מזבח יהוה פתח אהל מועד והקтир
 9 החלב לריח ניחח להוה: ולא יזבחו עוד את זבחיהם לשערם אשר הם זנים
 אחריהם חקת עולם תהיה ואת להם לדרכם:
 8 ואלהם תאמר איש איש מבית ישראל ומן הנר אשר יגור בתוכם אשר יעשיה
 9 עליה או זבח: ואל פתח אהל מועד לא יביאנו לעשות אותו ליהוה ונכרת האיש
 הוה מעמי:

יקל את אביו ואת אמו מות יומת אביו ואמו קל דמיו בו: ואיש אשר ינאה,²⁰
 את אשת¹¹ רעהו מות יומת הנאה והנהנת: ואיש אשר ישכב את אשת אביו
 ערות אביו נלה מות יומתו שניהם דמייהם בם: ואיש אשר ישכב את כלתו מות¹²
 יומתו שניהם תבל עשו דמייהם בם: ואיש אשר ישכב את זכר משכבי¹³ אשה
 הועבה עשו שניהם מות יומתו דמייהם בם: ואיש אשר יקח את אשה ואת אמה¹⁴
 ומזה הא באש ישרפו אותו ואתahan ולא תהיה ומזה בתוככם: ואיש אשר יתן טו¹⁵
 שכבותו בבחמה מות יומת ואת הבחמה תחרנו: ואשה אשר תקרב אל כל בבחמה¹⁶
 לרבעה אתה והרגת את האשה ואת הבחמה מות יומתו דמייהם בם: ואיש¹⁷
 אשר יקח את אהתו בת אביו או בת אמו וראה את ערתה והא תראה את¹⁸
 ערתו חדד הא ונכרתו לעיני בני עם ערות אהתו נלה עונו ישא: ואיש אשר¹⁹
 ישכב את אשה דזה ונלה את ערתה את מקרה הערה והוא גلتה את מקור
 דמייה ונכרתו שניהם מקרוב עטם: וערות אהות אמך ואחות אביך לא גללה²⁰
 כי את שארו הערה עונם ישאו: ואיש אשר ישכב את דרכו ערות דדו נלה ב²¹
 חטאם ישאו עיריים ימתו: ואיש אשר יקח את אשת אחיו נדה הא ערות אחיו²²
 נלה ערירים יהו:²³

ושמרתם את כל חקתי ואת כל משפטיי ועשיתם אתם ולא תקיא אתכם²⁴
 הארץ אשר אני מביא אתכם שמה לשבת בה: ולא תלכו בחקת הנויים²⁵ אשר²⁶
 אני משלחה מפנייכם כי את כל אלה עשו ואקע בם: ואמר לכם אתם תירושו את²⁷
 ארמותם ואני אנתנה לכם לששת אתה ארץ זבת החלב ודרש אני יהוה אליכם²⁸
 אשר הבדלי אתכם מן העמים: והבדלתם בין הבחמה לטמא ובין כה²⁹
 העוף הטמא לטהר ולא תשקעו את נפשיכם בבחמה ובעוף ובכל אשר תרמש³⁰
 האדמה אשר הבדלי לכם לטמא>: והייתם לי קדושים כי קדוש אני יהוה³¹
 ואבדל אתכם מן העמים להיות לי:³² ואריש או אשה כי יהיה בהם אוכב או ירעני מות יומתו באבן ירגמו אתם³³
 דמייהם בם:³⁴

ויאמר יהוה אל משה אמר אל הכהנים בני אהרן ואמרת אליהם לנפש לא³⁵
 יטמא בעמי: כי אם לשארו הקרב אליו לאמו ולאביו ולבנו ולבתו ולஅחו:³⁶
 ולאחרתו הכתוללה הקרובה אליו אשר לא היהת לאיש לה יהטמא: לא יהטמא . . .³⁷
 בעמי להחלו: לא יקרת³⁸ קרחה בראשם ופאת זקנם לא גללו וובשרם לא ה³⁹
 ישרטו שרטת: קדשים יהיו לאליהו ולא יהללו שם אליהם כי את אשׁי⁴⁰
 יהוה לחם אליהם הם מקריבם והוא קדש: אשה זנה וחללה לא יקח⁴¹ ואשה⁴²
 נורשה מאישה לא יקח⁴³ כי קדש הא לאליהו: וקדשתו כי את לחם אליהך הא⁴⁴
 מקריב קדש יהיה לך כי קדוש אני יהוה מקדש⁴⁵ם: ובת איש כהן כי תחל⁴⁶
 לונות את אביה הא מחללת באש תשרף:⁴⁷
 והכהן הנדול מאחיו אשר יוצק על ראשו שמן המשחה ומלא את ידו לבש⁴⁸ את הבנדקים את ראשו לא יפרע ובגדיו לא יפרם: ועל כל נפש⁴⁹ מות לא⁵⁰
 יבא לאביו ולאמו לא יהטמא: ומן המקדש לא יצא ולא יחלל את מקדש אליהו⁵¹
 כי נור שמן משחת אליהו עליו אני יהוה: והא אשה בכתוללה יקח: אלמנה⁵²
 וגנושה וחיללה יגונה את אלה לא יקח כי אם בכתוללה מעמי יקח אשה: ולא יט⁵³
 יחלל ורעו בעמי כי אני יהוה מקדשו:⁵⁴

וידבר יהוה אל משה לאמר: דבר אל אהרן לאמר איש מזרע לדורותם אשר⁵⁵ 16.17.

(2) י, 20 איש אשר ינאה את אשת

7 והנותר עד יום השלישי באש ישוף: ואם הabal יאל ביום השלישי פנוול הא
 8 לא ורצה: ואכליו עונו ישא כי את קדר יהוה חל וונכרצה הנפש ההא מעמיה:
 9 ובקצרכם את קדר ארצכם לא תכלת פאת שדק לקרו ולקט קדר לא תלקט:
 10 וכרכט לא תעול ולפרט כרכט לא תלקט לעני ולנדר תעוב אתם אני יהוה אלהיכם:
 11 לא תננוו ולא תכחשו ולא תשקרו איש בעמיהו: ולא תשבעו בשם לשרק 5
 12.11 וחילת את שם אלהיך אני יהוה:
 13 לא תעשק את רעך ולא תנוול לא תלין פעלה שכיר אתך עד בקר:
 14.10 לא תקלל ברש ולפנינו עוז לא חתון מכם ווראת מאלהיך אני יהוה: לא
 15.10 תעשו על במשפט לא תשא פנוי דל ולא תהדר פנוי גודל בצדך תשפט עמיהך:
 16 לא תלך רכיב בעמיך לא תעמד על דם רעך אני יהוה:
 17 לא תשנא את אחיך בלבבך הוכח תוכחה את עמיהך ולא תשא עליו חטא:
 18 לא תקס ולא תטר את בני עמק ואהבת לרעך כמוך אני יהוה:
 19 את חקתי נשמרו בהמתך לא תרבייע כלאים שדק לא תורע כלאים ובנד
 20 כלאים שעתפנו לא יעלה עליך:
 21.15 כי ישכב את אשה שכבת ורע והוא שפה נחרפת לאיש ויחדרה לא נפרתה או חפשה לא נתן לה בקורת תהיה לא יומתו כי לא חפשה: והביא את
 22.22 אשמו ליהוה אל מועד איל אשם: וכפר עליו הכהן באיל האשם לפני
 23.22 יהוה על חטאיהם אשר חטא ונסלח לו מחתאתו אשר חטא:
 24.22 וכי תבואו אל הארץ ונגטוותם כל עין מכם וערלתם ערלוותם את פריו שלש
 25.22 שנים יהיה לכם ערלו לא יאכלו: ובשנה הריבית יהיה כל פריו קדש הלוים
 26.22 כה יהוה: ובשנה החמשית תאכלו את פריו להוסיף לכם תבואה זו אני יהוה אלהיכם:
 27.22 לא תאכלו על הדם לא תנחשו ולא תעוננו:
 28.27 לא תקפו פאת ראשם ולא תשחית את פאת ז肯ך: וישרט לנפש לא תנתנו
 29.27 בברכם וכותבת קעקע לא תנתנו בכם אני יהוה:
 30.27 אל תחלל את בתק להונתה ולא תזונה הארץ ומלאה הארץ זמה:
 31.27 את שבתי נשמרו ומקדשי תיראו אני יהוה:
 32.27 אל תפנו אל האבהת ואל הידענים אל תבקשו לטמאה בהם אני יהוה אלהיכם:
 33.27 מפני שיבה תקום והדרת פנוי ז肯ך ויראת מאלהיך אני יהוה:
 34.33 וכי יגוז אתק נר בארץכם לא תזנו אותו: כאורה מכם יהיה לכם הנר הנר
 35.33 אתכם ואהבת לו כמוך כי גרום היהם בארץ מצרים אני יהוה אלהיכם:
 36.33 לה.33 לא תעשו על במשפט במדה במשקל ובמושורה: מאוני צדק אבני צדק איפת
 37.33 צדק והין צדק יהוה لكم אני יהוה אלהיכם אשר הוציאתי אתכם מארץ מצרים:
 38.33 ושמרתם את כל חקתי ואת כל משפטיו ועשיתם אתם אני יהוה:
 20.2.2 זידבר יהוה אל משה לאמר: ואל בני ישראל תאמר איש איש מבני ישראל
 35.2.2 ומון הנר הנר בישראל אשר יתן מורי למלך מות יומת עם הארץ יונמהו באבון:
 3.2.2 ואני אתן את פנוי באיש ההא והכרתי אותו מקרוב עמו כי מורי נתן למלך
 4.2.2 למען טמא את מקדשי ולחלל את שם קדרי: ואם העלם יעלימו עם הארץ את
 5.2.2 עיניהם מן האיש ההא בתהו מורי למלך לבתו המות אותו: ושמתי אני את
 6.2.2 פנוי באיש ההא ובמשפטו והכרתי אותו ואת כל הונים אחריו לונות אחרי המלך
 7.2.2 מקרוב עמו: והנפש אשר תפנה אל האבהת ואל הידענים לונת אחריהם ונתתי
 8.2.2 את פנוי בנפש ההא והכרתי אותו מקרוב עמו: והתקדשתם והייתם קדושים כי אני
 יהוה אלהיכם:
 9.8 ושמרתם את חקתי ועשיתם אתם אני יהוה מקדשכם: כי איש איש אשר

23.3 אשר תקרוו אֶת מִקְרָא קָדְשָׁךְ אֱלֹהִים מְוּדי: שַׁת יָמִים תְּעַשֶּׂה מִלְאָכָה וְבַיּוֹם השביעי שְׁבַת שְׁבַתּוֹן מִקְרָא קָדְשׁוֹ כָּל מִلְאָכָה לֹא תְעִשֶׂה שְׁבַת הָאֱלֹהִים בְּכָל מושביכם:

אלָה מוּדי יְהוָה מִקְרָא קָדְשׁוֹ אֲשֶׁר תקרוו אֶת בְּמוּעָדָם: בְּחִדְשׁ הַרְאָסָון^{4.4} הַשְׁבִיעִי עַשְׂרֵה לְחִדְשׁ בֵּין הַעֲרָבִים פֶּסֶח לְיְהוָה: וּבְחִמָשָׁה עַשְׂרֵה יוֹם לְחִדְשׁ הַזָּהָר חֲנִינָה⁵ 5 המזוזות לְיְהוָה שְׁבַת יָמִים מִצּוֹתָאָתָךְ: בַּיּוֹם הַרוֹאָסָון מִקְרָא קָדְשׁוֹ יְהוָה לְכָם⁶ 6 כָּל מִלְאָכָת עֲבָדָה לֹא תְעִשֶׂה: וְהַקְרְבָתָם אֲשֶׁר לְיְהוָה שְׁבַת יָמִים בַּיּוֹם השביעי⁷ 7 מִקְרָא קָדְשׁוֹ כָּל מִלְאָכָת עֲבָדָה לֹא תְעִשֶׂה:⁸

וְדֹבֶר יְהוָה אֱלֹהִים לְאָמָר: דָבָר אֱלֹהִים בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמָרָת אֱלֹהִים כֵּי תָבֹא⁹ 9 אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אָנָי נָתַן לְכֶם וּקְצִירָתָם אֶת קָצִירָה וְהַבָּאָתָם אֶת עַמְרָתָם קְצִירָם אֶל¹⁰ 10 הַכֹּהֵן: וּוְנִיף אֶת הָעָמָר לִפְנֵי יְהוָה לְרִצְנָתָם מִמְחֹרֶת הַשְּׁבַת יְנִיפָנוּ הַכֹּהֵן: וּוְשִׁיטָת¹¹ 11 בַּיּוֹם הַנִּיפָּנָם אֶת הָעָמָר כַּבֵּשׂ תְּמִימָם בְּנֵי שְׁנָתוֹ לְעַלְלָה לְיְהוָה: וּמִנְחָתוֹ שְׁנִי עַשְׂרֵנִים¹² 12 סָלְתָ בְּלֹולָה בְּשֶׁמֶן אֲשֶׁר לְיְהוָה רִיחָ נִיחָח וּנְסִכָּמָן יְזִין רְבִיעָת הַהִיאָן: וְלֹחָם וּקְלִי¹³ 13 וּכְרָמֵל לֹא תְאָכְלוּ עַד עַצְם הַיּוֹם הוּא עַד הַבְּיאָתָם אֶת קָרְבָן אֱלֹהִים חֲקַת עוֹלָם¹⁴ 14

לְדֹרֶתֶיכֶם בְּכָל מִשְׁבְּתִיכֶם:¹⁵ 15 וּסְפָרָתָם לְכֶם מִמְחֹרֶת הַשְּׁבַת מִיּוֹם הַבְּיאָתָם אֶת עַמְרָת הַתְּנוּפָה שְׁבַע שְׁבָתוֹת טוֹ¹⁶ 16 תְּמִימָת הַהִיאָן: עַד מִמְחֹרֶת הַשְּׁבַת הַשְּׁבִיעִי תְּסִפְרוּ חִמְשָׁמִים יוֹם וְהַקְרְבָתָם מִנְחָה¹⁷ 17 חֲדָשָׁה לְיְהוָה: מִמְוּשְׁבְּתִיכֶם תָבֹאוּ לְחַם תְּנוּפָה שְׁתִים שְׁנִי עַשְׂרֵנִים סָלְתָת הַהִיאָן¹⁸ 18 חֲמִץ פְּאֵפִינה בְּפָרוּם לְיְהוָה: וְהַקְרְבָתָם עַל הַלְּחָם אֲשֶׁר רִיחָ נִיחָח לְיְהוָה: וּשְׁנִי כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה לְבָחָשׁ שְׁלֹמִים: וְהַנִּיף הַכֹּהֵן אֶת חַם הַבְּפָרוּם תְּנוּפָה לִפְנֵי¹⁹ 19 יְהוָה²⁰ 20 יְהוָה²¹ 21 יְהוָה²² 22 יְהוָה²³ 23 יְהוָה²⁴ 24 יְהוָה²⁵ 25 וְדֹבֶר יְהוָה אֱלֹהִים לְאָמָר אֲנֵי יְהוָה אֱלֹהִים:²⁶ תְּלֻקֵת לְעַנִי וּלְגַרְגַת עַשְׂבָתָם אֶל מִשְׁבְּתִיכֶם לְדֹרֶתֶיכֶם:

וְבְקָצְרָתָם אֶת קָצִירָם אֲשֶׁר זָרְצָתָם לְאֶתְלָה שְׁדָךְ בְּקָצְרָךְ וּלְקַטְתָ קָצְרָךְ לֹא²⁷ 27 וְבָקָרָתָם אֶל מִשְׁבְּתִיכֶם לְאָמָר אֱלֹהִים בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְאָמָר בְּחִדְשׁ הַשְּׁבִיעִי²⁸ 28 בְּאֶחָד לְחִדְשׁ יְהוָה לְכֶם שְׁבַתּוֹן וּבְרוֹן תְּרוּועָה מִקְרָא קָדְשׁוֹ: כָּל מִלְאָכָת עֲבָדָה כָּה²⁹ 29 לֹא תְעִשֶׂה וְהַקְרְבָתָם אֲשֶׁר לְיְהוָה:³⁰ וְדֹבֶר יְהוָה אֱלֹהִים לְאָמָר: אָךְ בְּעַשְׂרֵה לְחִדְשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזָּהָר יוֹם הַכְּפָרוֹת³¹ 31 הָא מִקְרָא קָדְשׁוֹ יְהוָה לְכֶם וְעַנִיתָם אֶת נְפָשָׁתֶיכֶם וְהַקְרְבָתָם אֲשֶׁר לְיְהוָה: וְכֵל³² 32 מִלְאָכָת לֹא תְעִשֶׂה בְּעַצְם הַיּוֹם הַזָּהָר כִּי יוֹם כְּפָרָה לְעַלְלָה לְפָנֵי יְהוָה³³ 33 אֱלֹהִים: כִּי כָל הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר לֹא תָעַנְגֵן בְּעַצְם הַיּוֹם הַזָּהָר וְנִכְרְתָה מִעַמְיהָ: וְכֵל³⁴ 34 הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר תְּעַשֶּׂה כָּל מִלְאָכָת בְּעַצְם הַיּוֹם הַזָּהָר וְהַאֲבָדָתִי אֶת הַנֶּפֶשׁ הַאֲמָר³⁵ 35 עַמָּה: כָּל מִלְאָכָת לֹא תְעִשֶׂה בְּעַרְבָת מִזְבְּחָתְךָ שְׁבַת שְׁבַתּוֹן:³⁶ שְׁבַתּוֹן:

וְדֹבֶר יְהוָה אֱלֹהִים לְאָמָר: דָבָר אֱלֹהִים בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְאָמָר בְּחִמָשָׁה עַשְׂרֵה יוֹם³⁷ 37 לְחִדְשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזָּהָר חֲנִינָה³⁸ 38 שְׁבַת יָמִים לְיְהוָה: בַּיּוֹם הַרוֹאָסָון מִקְרָא קָדְשׁוֹ קָדְשׁוֹ לְהַזָּהָר³⁹ 39 כָּל מִלְאָכָת עֲבָדָה לֹא תְעִשֶׂה:⁴⁰ שְׁבַת יָמִים תְּקִרְבָּה אֲשֶׁר לְיְהוָה עַצְרָת הָאֱלֹהִים בְּכָל מִלְאָכָת עֲבָדָה לֹא תְעִשֶׂה:⁴¹

(א) 23.18 שְׁבַת בְּכָשִׂים תְּמִימָם בְּנֵי שָׁנָה וּפֶרֶן בְּנֵי בָּקָר אֶחָד וְאַיִל שְׁנִים יְהוָה עַלְלָה לְיְהוָה⁴² 42 וְמִנְחָתָם גְּנִיכָתָם⁴³ 43 *

(ב) 23.19 וְעַשְׁוֹתָם שְׁעִיר עַיִם אֶחָד לְחַטָּאת⁴⁴

(ג) 23.20 עַל שְׁנִי בְּכָשִׂים

18,21 היה בם מום לא יקרב להקריב לחם אלהיו: כי כל איש אשר בו מום לא
 19 יקרב איש עיר או פפה או חרם או שרווע: או איש אשר יהוה בו שבר רגלי או
 20 שבר דר: או נגן או דק או חבצל בעינו או נרב או ילפת או מורה אשך: כל
 איש אשר בו מום מורע אהרן הכהן לא יגש להקריב את אשיה יהוה מום בו
 21 את לחם אלהיו לא יגש להקריב: לחם אלהיו מקדשי הקדשים ומון הקדשים יאכל:
 22 אך אל הפרכת לא יבא ואל המובח לא יגש כי מום בו ולא יחל אל מקדשי
 23 כי אני יהוה מקדשם: וידבר משה אל אהרן ואל בני ישראל:
 24 כי אני יהוה מקדשם: וידבר משה אל אהרן ואל בני ישראל:

22,2,2 וידבר יהוה אל משה לאמור: דבר אל אהרן ואל בניו יונgro מקדשי בני ישראל
 10 ולא יחללו את שם קדשי אשר הם מקדשים לי אני יהוה:
 3 אמר אלהם לדרתיכם כל איש אשר יקרב מכל ורעם אל הקדשים אשר
 4 יקדרשו בני ישראל ליהוה וטמאתו עליו ונכרתה הנפש ההא מלפני אני יהוה: איש
 5 איש מורע אהרן והא צדוע או ובמקדשים לא יאכל עד אשר יטהר והגען בכל
 6 טמא נפש או איש אשר תצא ממנה שכבת ורע: או איש אשר יגע בכל שין
 7 אשר יטמא לו או באדם אשר יטמא לו לכל טמאתו: נפש אשר תנגע בו;
 8 וטמאה עד הערב ולא יאכל מן המקדשים כי אם רחץ בשרו במים: ובא המשמש
 9 וטהור ואחר יאכל מן המקדשים כי לחמו הא: נבלה וטרפה לא יאכל לטמאה
 10 בה אני יהוה: ושמרו את משמרתי ולא ישאו עליו חמאת ומתו בו כי יחלתו
 11 אני יהוה מקדשם:
 12 וכל זו לא יאכל קדש תושב כהן ושכיר לא יאכל קדש: וכהן כי יקנה
 13 נפש קניון כספו הא יאכל בו וילדיו ביתו הם יאכלו בחממו: ובת כהן כי
 14 תהיה לאיש זור הא בתורתם המקדשים לא תאכל: ובת כהן כי תהיה אלמנה
 15 ונורשה ורעד אין לה ושבה אל בית אביה כנעורייה מלחת אביה תאכל וכל זו
 16 לא יאכל בו: ואיש כי יאכל קדש בשגגה ויסוף חמישתו עליו ונתן לכהן את
 25 המקדש: ולא יחללו את קדשי בני ישראל את אשר יורמו ליהוה: והישאו אותם
 17 עון אשמה באכלם את קדשים כי אני יהוה מקדשם:
 18,1,1 וידבר יהוה אל משה לאמור: דבר אל אהרן ואל בניו ואל כל בני ישראל
 19 ואמרת אלהם איש איש מבית ישראל ומון הניג ביישראל אשר יקריב קרבנו
 20 לכל נדריהם ולכל נדרותם אשר יקריבו ליהוה לעלה: לרצנכם תמים זכר בפרק
 21 בכשימים ובעתים: כל אשר בו מום לא תקריבו כי לא לרצין יהוה לכם: ואיש
 22 כי יקריב זבח שלמים ליהוה לפלא נדר או לנדרה בפרק או בעזון תמים יהוה
 23 לזרען כל מום לא יהיה בו: ערת או שבוד או חרוץ או יבלת או נרב או
 24 ילפת לא תקריבו אלה ליהוה ואשה לא תנתנו מהם על המובח ליהוה: ושור ושה
 25 שרווע וקלות נדרה העשה אותו ולנדר לא יריצה: ומעוך וכחות ונתוק וכורות לא
 35 כה תקריבו ליהוה ובארצכם לא תשעו: ומיד בן נכר לא תקריבו את לחם אלהיכם
 26 מכל אלה כי משחחים בהם מום בסם לא יריצו לכם:
 27,26 וידבר יהוה אל משה לאמור: שור או כשב או עז כי יולד והוא שבת ימים
 28 תחת אמו ומיום השמנני והלאה יצאה לקרבן אשה ליהוה: ושור או שען שה אתו
 29 ואתם בנו לא תשחטו ביום אחד: וכי תגבחו זבח תודה ליהוה לרצנכם תוחוו:
 30 41 ביום ההא יאכל לא תחטטו ממנה עד בקר אני יהוה: ושמרתם מצותי ועשיתם
 32 אתם אני יהוה: ולא תחללו את שם קדשי ונקדשתי בתוך בני ישראל אני יהוה
 33 מקדשכם: המוציא ארץ מצרים להווות לכם לאלהים אני יהוה:

שבת הארץ לכם לאכלה לך ולעבדך ולאמתק ולשכוך ולהושך הנרים ערך: 25
ולבהתך וליהה אשר בארץ תהיה כל תבאותה לאכלי: 7
ספרת לך שבע שבתות שנים שנים שבע פעמים והוא לך ימי שבע שבתות 8
השנים תשע וארבעים שנה: והעברת שופר תרעה בחדר השבעי בעשור לחדש 9
בימים הקרים העבירו שופר בכל ארצכם: וקדשתם את שנת החמשים שנה וקראתם י' 5
דרור בארץ לכל ישוביה יובל תא תהיית לכם ושבתם איש אל אחותו ואיש אל 11
משפחתו תשבו: יובל הא יובל תהיה לכם לא תורעו ולא תקצרו את ספיחיה ולא 12
תבצרו את נוריה: כי יובל הא קדש תהיה לכם מן השדה תאכלו את תבאותה: 13
בשנת היובל הזאת איש אל אחותו: וכי תמכרו ממך לעמיך או קנה 14-13
מיד עמיך אל תונו איש את אחיו: במספר שנים אחר היובל תקנה מאת עמיך ט' 15
במספר שני חבאות ימכר לך: לפי רב השנים תרבה מקנותו ולפי מעט השנים 16
תמעיט מקנותו כי מספר חבאות הוא מכר לך: ולא תונו איש את עמינו ויראת 17
مالהיך כי אני יהוה אלהיכם: ועשיתם את חקתי ואת משפטיי תשרמו ועשיתם 18
אתם ושבתם על הארץ לבטה: וננתנה הארץ פריה ואכלתם לשבע ושבתם 19
לבטח עליה: 15
 וכי תאמרו מה נאכל בשנה השביעית הן לא נורע ולא נאסף את תבאותנו: ב'
וצויתי את ברכתי לכם בשנה הששית ועתה את התבואה לשלש השנים: וורעתם 22.21
את השנה השמינית ואכלתם מן התבואה יישן עד השנה התשיעית עד בוא 22
 התבואה תאכלו יישן: 20
והארץ לא תמכר לצמתת כי לי הארץ כי גרים ותושבים אתם עמדיו: ובכל 24.23
ארץ אחותכם נאלה תתנו לארץ: 24
כי ימוך אחיך ומכר מאחותו ובא נאלו הקרב אלו ונאל את מכר אחיו: כי
איש כי לא יהיה לו נאל והשנה ידו ומצא כדי נאלהו: וחשב את שני ממכרו 27.26
והשיב את הערד לאיש אשר מכר לו ושב לאחותו: ואם לא מצאה ידו די להשיב 28
לו והיה ממכרו ביד הקנה אותו עד שנת היובל ויצא ביבל ושב לאחותו: 25
ואיש כי ימכר בית מושב עיר חומה והויה נאלהו עד תם שנת ממכרו 29
ימים תהיה נאלהו: ואם לא יגאל עד מלאת לו שנה תמיינה וכם הבית אשר ל'
בעיר אשר לא חמה לצמיתת>kננה אותו לדorthy לא יצא ביבל: ובתי החצרים 31
אשר אין להם חמה סכיב על שדה הארץ יחשב נאלה תהיה לו ובבל יציא: 32
וערי הלויים בתיהם עיר אחותם נאלה עולם תהיה לילום: ואשר לא^ויגאל מן 33.32
הלוים ויצא ממכר בית ועיר אחותו ביבל כי בתיהם ערי הלויים הא אחותם בתוק
בני ישראל: ושדה מניש עריהם לא ימכר כי אחות עולם הא להם: 34
 וכי ימוך אחיך ומטה ידו עמוק והחוקת בו^ו וחי ערך: אל תחק מalto נשך לה: 36
תרבית ויראת מלאהיך קתני אחיך ערך: את כספך לא תתן לו בנשך ובמרובית 37
לא תתן אכלך: אני יהוה אלהיכם אשר הוציאתי אתכם מארץ מצרים לחת לכם 38
את ארץ כנען לדורותכם לאלהים: 39
 וכי ימוך אחיך עמוק נמכר לך לא העבר בו עבד עבד: כשבור כתושב 40
יהיה עמוק עד שנת היבל יעדך עמוק: ויצא עמוק הא ובני עמו ושב אל 41
משפחתו ואל אחות אבתו ישב: כי עברך הם אשר הוציאתי אתכם מארץ 42
מצרים לא ימכרו ממכרות עבד: לא תרדת בו בפרק ויראת מלאהיך: ועבדך 40-43
ואמתך אשר יהוו לך מאת הגנים אשר סביבתיכם מהם תקנו עבד ואמה: וגם מיה

(2) 25.11. שנת החמשים שנה

(3) לה-25 נר ותושב

23,37 אלה מועדי יהוה אשר תקרו אתם מקראי קדש להקריב אשה ליהוה עלת
38 ומנהה ובת ונסכים דבר يوم ביום: מלבד שבתת יהוה ומלבד מתנותיכם ומלבד
כל נדרכיכם ומלבד כל נדרכיהם אשר תתנו ליהוה:

39 אך בחמשה עשר יום לחדר השביעי באספכם את תבאות הארץ תחנו את
5 ט בת יהוה שבעת ימים ביום הראשון שפטון וביום השמני שפטון: ולקחתם לכם
5 ביום הראשון פרי עץ הדר כפת תמרים וענף עץ עבת וערבי נחל ושמחתם
41 לפניו יהוה אליהם שבעת ימים: וחנתם אותו חן ליהוה שבעת ימים בשנה
42 חקת עולם לדרכיכם בחדר השביעי תחנו אותו: בספטת השבו שבעת ימים כל
43 הארץ בישראל ישבו בספטת: למען ידעו דרכיכם כי בסככות הוותבי את בני
44 ישראל בחוציאי אתם מארץ מצרים אני יהוה אליהם: וידבר משה את מעדי
10 יהוה אל בני ישראל:

24,2.8 וידבר יהוה אל משה לאמר: צו את בני ישראל ויקחו אלק שמן זית ודק
3 כתית למאור להעלת נר תמיד: מחוץ לפרכת העדרת באهل מועד יערכ אתו
4 אהרן מערב עד בקר לפני יהוה תמיד חקת עולם לדרכיכם: על המנרה הטהרה
יערכ את הנרות לפני יהוה תמיד:
ה ולקחת סלת ואפתית אתה שתים עשרה חולות שני עשרנים יהיה החלה
6 האחת: ושמת אותם שתים מערכות שיש המערכת על השלחן הטהר לפני יהוה:
8.7 ונחת על המערכת לבנה וכפה והיתה ללחט לאוכרה אשה ליהוה: ביום השבת
9 ביום השבת יערכנו לפני יהוה תמיד מאת בני ישראל ברית עולם: והיתה לאחר
ולבנינו ואבלחו במקום קדשים כי קדשים הא לו ממש יהוה חק עולם:

י. ויצא בן אשהישראל והוא בן איש מצרי בתוך בני ישראל וינצז במחנה
11 בן הישראלית ואיש הירושלמי: ויקב בן האשה הירושלמית את "יהוה" ויקלל
12 ויביאו אותו אל משה ושם אמרו שלימות בת דבריו למתה דין: ויניחו במשמר
25 לפרש להם על פי יהוה:

14.13 וידבר יהוה אל משה לאמר: הונצא את המקלל אל מחוץ למחנה וסמכו כל
טו השמעים את ידיהם על ראשו ורגמו אותו כל העדה: ואל בני ישראל תדבר לאמר
16 איש איש כי יקלל אלהיו ונשא חטאו: ונקב שם יהוה מות יומת רגמו בו
17 כל העדה כגר כארוח בנקבו שם "יהוה" יומת: ואיש כי יכה כל נפש אדם מות
19.18 יומת: ומבה נפש בהמה ישלמנה נפש תחת נפש: ואיש כי יונן מום בעמינו
כ כאשר עשה כן יעשה לו: שבר תחת שבר עין תחת עין שנ תחת שנ כאשר יתן
22.21 מום באדם כן ינתן בו: ומבה בהמה ישלמנה ומבה אדם יומת: משפט אחד
יהיה לכם כגר כארוח היה כי אני יהוה אליהם:

23 וידבר משה אל בני ישראל וויציאו את המקלל אל מחוץ למחנה וירגמו אותו
35aben ובני ישראל עשו כאשר צוה יהוה את משה:

25,2.8 וידבר יהוה אל משה בהר סיני לאמר: דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם
3 כי תבואו אל הארץ אשר אני נתן לכם ושבתה הארץ שבחת ליהוה: ששת שנים
4 תורע שדך ושש שנים תומר כרמן ואספת את תבאותה: ובשנה השביעית שבת
40 ה שבתון יהיה לארץ שבת ליהוה שדך לא תורע וכרמן לא תומר: את ספיה
6 קציר לא תקציר ואת ענבי גוירך לא תבצר שת שבחתון יהיה לארץ: והיתה

וירבר יהוה אל משה לאמר: דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם איש כי יפלא נדר בערכך נפשת ליהוה: והיה ערכך הזכר מבן עשרים שנה ועד בן ששים שנה והיה ערכך חמישים שקל בסקף בתקדש: ואמנם נקבה הא והיה ערכך שלשים שקל: ואם מבן חמישים שנים ועד בן עשרים שנה והיה ערכך הזכר שלשים שקלים: ואם מבן חמישים שנים ועד בן חמישים שנים והיה עשרים שקלים ולנקבה עשרים שקלים: ואם מבן חמישים שנים והיה ערכך הזכר חמישה שקלים כסקף ולנקבה ערכך שלושת שקלים כסקף: ואם מבן שנים ומעלה אם וכבר והיה ערכך חמישה עשר שקל ולנקבה עשרה שקלים: ואם מכך הא מערכך והעמידו לפני הכהן והעריך אותו הכהן על פי שקלים: אשר תשנוג יד הנדר יעריכנו הכהן: 27

ואם בהמה אשר יקריבו ממנה קרבן ליהוה כל אשר יתן ממנה ליהוה יהוה קדש: לא יחליפו ולא ימיר אתו טוב ברע או רע בטוב ואם המר ימיר בהמה בבהמה וזה היא ותמורתו יהוה קדש: ואם כל בהמה טמאה אשר לא יקריבו ממנה קרבן ליהוה והעמיד את הבהמה לפני הכהן: והעריך הכהן אתה בין טוב ובין רע בערך הכהן בן יהוה: ואם גאל גאלנה יוסף המשיח על ערך: 28

ואיש כי יקדש את ביתו קדש ליהוה והעריכו הכהן בין טוב ובין רע כאשר יעריך אותו הכהן בן יקום: ואם המקדיש יגאל את ביתו יוסף המשיח כסקף ערך טו עליו יהיה לו: 29

ואם משורה אחזהו יקידש איש ליהוה והיה עריך לפני ורוע ורע חמר שעירים
בחמשים שקל בסוף: אם משנת היבל יקידש שדהו כעריך יקום: ואם אחר היבל
18.17 יקידש שדהו ו וחשב לו | הכהן את הכסף על פי השנים הנחות עד שנת היבל
ונגראע מעריך: ואם נאל גנאל את השדרה המקדיש אותו ויסוף חמימות בסוף עריך 19

25 מבני התושבים הנרים עמכם מהם תקנו ומשפחתם אשר עמכם אשר הולידו
בראשם והיו לתוכם לאחיהם: והנה להלן אחותם אחיםם לרשם אחיה שליחם

בתקה תעבדו ובאחיםיכם בני ישראל איש באחיו לא חרבה בו בברבו

47 וכי חשוג יד נר ותושב עמק ומך אחיך עמו ונמבר לנר יול-תושב עמק או

לעקר משפחת גן: אחרי נמכר גנלה תחיה לו אחד מהחו יגאלנו: או דדו או 49.48
בן דדו יגאלנו או משור משפחתו יגאלנו או השוגה ידו וננאלא: וחשב
עם קנהו משנת המכברו לו עד שנת היבל והיה כסף מכברו במספר שנים כימי 50.51
שכר יהוה עמו: אם עוד רבות שנים לפיהן ישיב גאלתו מכסף מקנתו: ואם 52.51
מעט נשאר שנים עד שנת היבל וחשב לו כפי שנים ישיב את גאלתו:
כשכור שנה בשנה יהיה עמו לא יורדנו בפרק לענייך: ואם לא יגאל באלה 53
ויצא בשנת היבל הא ובנו עמו: כי לי בני ישראל עבדם עברי הם אשר 54

נֵה הַזְכָאָתִי אֶתְכֶם מִזֶּרֶן אֲנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:
א,26 לא תַעֲשׂו לְכֶם אֲלִילִים וּפְסָלִים וּמְצָבָה לֹא תִקְרְמוּ לְכֶם וְאַבְנֵן מִשְׁכָנָה לֹא תָהִנוּ
בְּאֶרְצֵיכֶם לְהַשְׁתַחַות עַלְיהָ כִּי אֲנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: אֶת שְׁבָתֵּי הַשְׁמָרוּ וּמִקְדְּשֵׁו

תורה אני יהוה:

4-3
ה
וונתנה הארץ יכולה וען השדה יתון פריוו: והשיג לכם דיש את ביציר וביציר ישיג
6
את זרע ואכלתם לחמכם לשבע וישבתם לבטח בארץכם: ונתנו שלוום בארץ

ושכבותם ואין מחריד והשבתי היה רעה מן הארץ וחרב לא עברה בארצכם: ורדפתם את איביכם ונפלו לפני פניכם לחרב: ורדפו מכם חמשה מהא ומאה מכם ריבבה ירדפו ונפלו איביכם לפניכם לחרב: ופניתי אליכם והפרתי אתכם והרבתי אתכם והקמתי את בריתני אתכם: ואכלתם שני נישן ויישן מפני חדש תוציאו: ונחתתי משכני בתוככם ולא תנעל נפשי אתכם: והזהלכת בתוככם והיויתי לכם לשלוחתך אשר תחונן לך לארון גן גן חברה ושותה שליחתך ואשתה שליחתך אמצעך שטחך.

²⁵ לאלהם ואתם תחוו לי לעם: אף יהוה אלוקם אשר הוציאת אתכם מארץ מצרים מהיתם להם עבדים ואשבר מטה עלם ואולד אתכם קוממיות:

14. טו ואמ' לא תשמעו לי ולא תעשו את כל המצוות האלה: ואם בחתמי תמאסו
ואם את משפטינו תנעל נפשכם לבתני עשות את כל ממצוות הפהרכם את בריתינו:
16 אף אני אעשה ואת לכם והפקתוי עלייכם בהלה את השחפת ואת הקדחת

17. מכלות עינים ומדיכת נפש ורעתם לריק ורעכם ואכללו אובייכם: ונתתי פנִי³⁰

18 ואם עד אלה לא תשמעו לי ויספטו ליפורה אתכם שבע על חטאיכם: בכם ונגפיהם לפני איביכם ווזרו בכם שנגאים נספתם ואין זוך אתכם:

19. ושברתי את גנוון עכם ונתתי את שמייכם כברול ואת ארצכם כנחשה; ותם לרייך

21. **הכם ולא תהן ארצכם את יבולה והין הארץ לא יתון פריזו:**
ואם הילכו עמי קרי ולא חאבו לשמש לוי ויספקו עליכם מכה שבע בחטאיהם;

22 והשלחתו בכם את חיַת השדה ושפלה אתכם והכריתה את בהמתכם והמעיטה

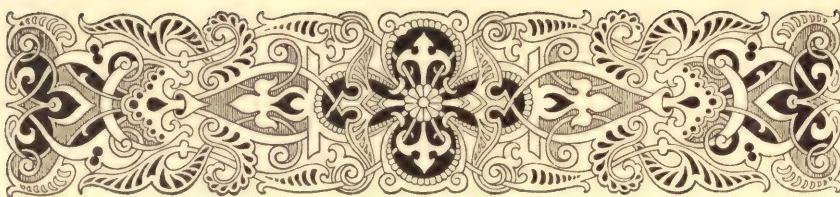
אתכם ונשמו דרכיכם: 24.23
ואם באלה לא תצטטו לי והלכتم עמי קרו: והלכתי אף אני עמכם בקרוי
כה והפיצו אתכם נם אני שבע על חטאיכם: והבאתי עליהם חרב נקמת נקמת ברית

26 ונאספהם אל ערכם ושלחתך דבר בתוככם ונתקדם ביד אויבך: בשכרי لكم מטה ⁴⁰ לעם ואנו צייר גשם למקומם בהגזר אהב ובאייבו להסבב במושבך ואבלתיהם ולא

השבוע:

28.27 ואם בזאת לא תשמעו לי והלכתחם עמי בקריו: והלכתי עמכם בחמת קרי
29. ורבבנין אפרחים אם אנו יברין על חמאתםם: וארבלהתם רבאש בוגריהם ורבבניהם

22.000 1951 22.11 1951 22.12 1951 22.13 1951 22.14 1951

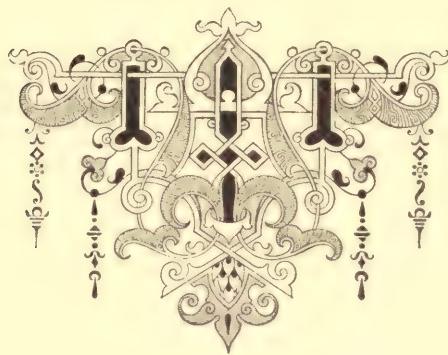

Critical Notes on Leviticus

- I (2) **מִקְרָבֶנְכֶם**, but the plural **קָרְבָּנִים** is supported by **אַתָּה** and **וְתַּדְּבֹרָה** **עֲמָמָן**; cf. also 7, 38.
- (7) **מִלְּפָנֵינוּ**. For **הַכָּהָנוּם**, see vv. 5.8.11 &c., also **אַתָּה** and **וְיֹאמְרָךְ**. So DILLMANN, and KAUTZSCH (in *Die Heilige Schrift des Alten Testaments*). 5
- (8) **מִשְׁמָרָת**. **אַתָּה** and **וְעַל** express 1. The head and the suet are reckoned separately from the **נְתָחִים** (8,20); and the conjunction expresses this distinctly.
- (12) **מִלְּפָנֵינוּ וְאַתָּה רָאשׁוּ וְאַתָּה פָּדוּ וְעַרְקֵךְ הַכָּהָן** cannot, however, well be the continuation of **וְנִתְחַחֵת אָתָּה**; and, as remarked on v. 8, the head and the suet are reckoned as distinct from the **נְתָחִים**. Transpose with KAUTZSCH (*l. c.*) **וְעַרְקֵךְ אָתָּה וְאַתָּה פָּדוּ** 10 **הַכָּהָן אָתָּה וְאַתָּה רָאשׁוּ**, as 14,6.
- (13) **מִלְּהָוֵה**. So throughout the Book (in the *Kethib*), for both the masc. and the fem., except 11,39; 13,10.21; 16,31; 20,17; 21,9 (where the form **הִיא** occurs). The epicene **הָוָה**, which, as is well known, is in **מִלְּ** confined to the Pentateuch,* is proved by the testimony of the cognate languages and the evidence of Inscriptions, to be no archaism (as used generally to be supposed), and indeed no original element in the text of the Pentateuch. The fact that Aramaic, Arabic, Ethiopic, and Assyrian, all possess a feminine with ' is proof that the distinction between the two genders must have existed already in the original language spoken by the Semitic nations, when they lived together in a common home, and 20 that Hebrew consequently, even in its earliest stage, must have possessed a feminine *hi'* (cf. WRIGHT, *Comparative Grammar of the Semitic Languages*, pp. 103-5). In Phoenician, Moabitish, and old Aramaic Inscriptions, the pron. of the third person is written regularly **שָׁנָה**, which, as the evidence of the cognate languages, just referred to, shows, must have been pronounced *hu'* or *hi'*, according as the masc. or fem. gender was required by the context. Thus, in Phoenician, we find **אֲהָוָה** *(i. e. הָוָה)* **מֶלֶךְ צָדִיק** *(i. e. הָוָה)* **he was a just king** (*Corpus Inscriptionum Semiticarum*, I, i, 1,9), **אֲדָמָה** *(i. e. הָוָה)* **מֶלֶאכֶת הָאָה** *(i. e. הָוָה)* **that work** (ib. 1,13), **אֲדָמָה** *(i. e. הָוָה)* **אֲדָמָה** *(i. e. הָוָה)* **that man** (3,10), **אֲדָמָה** *(i. e. הָוָה)* **מֶלֶכְתָּה הָאָה** *(i. e. הָוָה)* **the kingdom** (3,11), **אֲשָׁר** *(i. e. הָוָה)* **אֲשָׁר** *(i. e. הָוָה)* **שָׁת** *(i. e. הָוָה)* **the year** ... (93,2; so 94,2), **אֲהָלָה** *(i. e. הָוָה)* **the camp** (167^b,4), **בְּעִירָה עֲשָׂרָה** *(i. e. הָוָה)* **the city** (Revue archéologique '87, X, p. 2); in Moabitish, Mesha^c, line 6: **רְמָה** *(i. e. הָוָה)* **רְמָה** *(i. e. הָוָה)* **for it was pulled down**; in the

* It is also found occasionally in the MS. of A. D. 916, with the superlinear punctuation, now at St. Petersburg, containing the Latter Prophets; see the passages cited in the *Annotationes Criticae* in STRACK'S fac-simile, p. 026 (on Ez. 30,18).

כ,27 עליו וקם לו: ואם לא יגאל את השדה ואם מכיר את השדה לאיש אחר לא יגאל
 21 עדר: והיה השדה בוצאתו ביבל קדר שליהוה כשרה החרם לכחן תהיה אחותו:
 22 ואם את שדה מקנותו אשר לא משדרה אחותו יקדיש ליהוה: וחשב לו הכהן
 23,22 את מכסת ערכך עד שנת היבול ונתן את ערכך ביום ההא קדר ליהוה: בשנתה
 24 כה היובל ישוב השדה לאשר קנהו מאותו לאשר לו אחות הארי: וכל ערכך יהיה
 5 בשקל הקדש עשרים נהה יהיה השקל:
 26 אך בכור אשר ייכר ליהוה בבחמה לא יקדיש איש אותו אם שור אם
 27 שה ליהוה הא: ואם בבחמה הטמאה ופדה בערכך ויסוף חמשתו עליו ואם לא
 28 יגאל ונמכר בערכך:
 29 אך כל חרם אשר יחרם איש ליהוה מכל אשר לו מادرם ובבחמה ומshedah
 10 אחותו לא ימכר ולא יגאל כל חרם קדר קדשים הא ליהוה: כל חרם אשר
 יקדרם מן האדם לא יפחה מות ומת:
 31,32 וכל מעשר הארץ מוערע הארץ מפרי העץ ליהוה הא קדר ליהוה: ואם
 נאל איש מעשרו המשיטו יסף עליו: וכל מעשר בקר וצאן כל אשר יעבר
 תחת השבט העשורי היה קדר ליהוה: לא יבקר בין טוב לרע ולא ימירנו
 33 15 ואם המר יmirנו והיה הא ותמורתו יהיה קדר לא יגאל:
 34 אלה המצוות אשר צוה יהוה את משה אל בני ישראל בהדר סני:

- 4 with those of the parallel provision in v. 13f, it is difficult to think that this can be the case. A scribe, it seems, must have written in error א for ה, under the impression that a new case was being introduced; though it is singular that the same mistake should have been made by him twice. ס renders both times καὶ τῶν σθῆτῶν αὐτῷ, exactly as v. 14. This might seem to point to ע (KAUTZSCH) 5 or נוֹרֶה, as the original reading; but the change from ב to נ is not a probable one; and the translators may not have distinguished carefully between Nif'al and Hof'al. The ה in the Hof. is irregular; cf. KÖNIG, I, pp. 427.586.
- (24) מ ישחתו. For ישחתו, cf. 7,2, also ו and ס σφάζουσι. The subject is different from that of מטה. Cf. v. 33, and 14,13. It is, however, difficult, in such cases, 10 to feel assured what the original reading actually was; the implicit subject of ישחת may have been supplied instinctively by the Hebrew reader (cf. v. 15), or ישחת itself may even have been meant as a plural, the final consonant not being expressed in writing (comp. the passages cited by DRIVER, *Notes on the Hebrew Text of Samuel*, pp. lxiii. lxiv). 15
- (25) מ טבְּלִמְצּוֹת וְסָבֵדְלִמְצּוֹת; cf. vv. 2.13.22.
- (26) מ הוּא. See the note on v. 23.
- מ אשר מטה א (without עלייה); ו עלייה (cf. v. 14); ס ἐν αὐτῇ may express either עלייה (cf. v. 14) or תַּבָּא (cf. v. 23).
- (27) מ בְּמִקְומָם אֲשֶׁר יִשְׁחַת אֶת־הַעֲוֹלָה is found in ו and ס ἐν τῷ τόπῳ οὗ σφάζουσι τὰ δλοκαυτώματα; and is supported by vv. 24. 20
33; 7,2.
- (28) מ הַזְכָּר. This must be understood as referring back to c. 3, and might be defended by comparison with vv. 20.21, where a previous case is referred to (notice הַרְאֵשׁ v. 21). But the imperf. יסַר, which occurs in v. 35, is more natural; 25 cf. v. 10 יוֹרֵם. A present tense is found in ס and ס (περιαπεῖται); ו סרוֹ.
- (29) מ ישחתו ו ס ישחת. Cf. note on v. 24.
- 5 (30) מ טטה, apparently by a *lapsus calami*. For ע (KAUTZSCH), cf. vv. 3^b.4^b.
- (31) מ omits את חטאתו; ס τὴν ἀμαρτίαν. The suffix in עלייה might, no doubt, be 30 understood in a neuter sense; but the addition of את חטאתו is favored by analogy; for עלה, cf. 4,14, and the note on 4,28.
- (32) מ omits the clause אשר חטא ונבלה לו, but it is found in ו and ס; see also v. 10; 4,35.
- (33) מ ואם נפש כי...אמ, undoubtedly a conflate reading; for the combination כי...אמ there 35 is no analogy in the OT.; and Prov. 27,24, appealed to by DILLM., does not authorize the simple sense of *sive, oder aber*, for אמא. A copyist, not observing that was about to follow, wrote in error אמא, supposing that the fresh case would be so introduced (cf. vv. 7.11); for נפש כי (i) see 4,2; 5,1.15; 7,21.
- (34) מ שְׂמַחְתְּךָ, against analogy, the apparently plural form being not really explained 40 by the ostensible parallels, cited by EWALD, § 259^b. ו and many Heb. MSS. (v. DE ROSSI) read תְּדוּ, not תְּדוּ.
- 6 (35) מ הַמְּבַחֵד; but the המבחד occurs 5,12; 7,5.31, and often; so ו here.
- (36) For מ מאי ו gives מאי יהוה; ס ἀπὸ τῶν καρπωμάτων κυρίου. The first person 45 is unusual in these laws, but agrees with נחת; cf. also 7,34, and Num. 28,2.
- (37) מ תְּפִיצְתְּךָ, an inexplicable διαταξ εἰρημένον, of which not even any plausible derivation can be proposed (see suggestions in DILLM.). MERX, on the strength of ס תְּפִיצְתְּךָ, proposed נחתת; but this, though it would yield a suitable sense (*thou shall break it*) can hardly be right; the two verbs תקрай...תפתנה, 50 standing as they do, δσυνδέτως, would produce a very lame sentence, and the rhythm requires imperatively that the verb shall not precede, but follow מהנת פתים,—as the...of a meal-offering consisting of pieces (2,6) *shalt thou offer*

I recently discovered Aramaic (NÖLDEKE, ZDMG '93, 99) Inscriptions of Zinjirli, near Antioch in Syria (8 cent. B. C.), Panammu, line II: **בָּעֵל בְּכַפְתָּה** *he was a possessor of silver* (see also l. 22); Hadad, line 30; Bar-Rakûb, lines 17-19: **וְהִיא בֵּית כִּינָא** *and it is a house for them all; thus (פָּ) it is a winter-house for them, and a summer-house* (D. H. MÜLLER, 5 *Die Altsyrischen Inschriften von Sendschirli*, 1893, pp. 6.18.44). It is clear that the **וְ** of **וְהִיא** in the Pentateuch, and the **וְ** and **יְ** of **וְהִיא** and **יְהִיא** in other parts of the OT. (except possibly in the very latest) formed no part of the original autograph. The epicene **וְהִיא** must have been introduced into the Pent. in consequence of some misapprehension, at the time when the original consonantal text 10 was supplied with the *plena scriptio*. It was thus impossible for us, consistently with philology, to leave **וְהִיא** in the text, when the gender was feminine. At first, we thought of substituting in these cases **אִיאָה**; but upon further consideration this course appeared not to be a satisfactory one; the change would have attracted notice, while at the same time it would have perpetuated an illusion 15 respecting the original orthography of the word. The case appeared to be one in which it was advisable to restore throughout the original orthography, which we have accordingly done. Consistency, no doubt, should have led us to discard the *scriptio plena* in other words as well; but where no philological anomaly was involved, and no false interpretation was suggested by it, this step did not 20 appear to us to be necessary.

- (16) **מִבְנֶצֶת הַחַטָּאת**, which is taken to mean *with its filth*. But a word **נוֹצָה**, with this meaning, as DILLMANN observes, is philologically inexplicable: it cannot have been formed either from **נוֹצָה** (לִזְבַּח), or from **נוֹצָה** (even if it be granted—that **נוֹצָה** is the root of **נוֹצָה**). On the other hand, **נוֹצָה feathers** is a well-established word; and this sense is expressed by **σύν τοῖς πτέροις**, **ΣΩ** (**σύν τοῖς πτίλοις**), **Ω** (**plumas**), and even in the Mishna (**Zebahim** 6, 5) in its exposition of this passage (**כִּא לֹא לְנוֹסֵף וְהַלְּדוּר אֶת הַמְּמָאת וְאֶת דְּגַנִּיה וְאֶת בְּנֵי מִיעֵם הוֹגְנָאָם עַמָּה וְהַשְׁלִיכָן לְבַת הַשִּׁיחַ**); 30 see LEVY, NHWB, s. v. **נוֹצָה**. The masc. suffix (**בְּנֶצֶת**), which is now required (for the feathers would not belong to the **נוֹצָה**) is read by **בְּנֶצֶתוֹ**.

2 (6) **מִבְנֶצֶת הַחַטָּאת**. See note on I, 13.

35

3 (5) **מִ** omits **הַכָּהָנִים**. **סְ** *oi iereis*; cf. v. 2; I, 5.8.11 &c.

(13) **מִ** omits **הַכָּהָנִים**. **סְ** *oi iereis*; cf. the preceding note.

(16) **מִ** omits **לִיהְוָה**; but the word is found in **אָם**; **סְ** **τῷ κυρίῳ**. Cf. v. 5; I, 9.13 &c.

4 (12) **וְהַחֲזִיא** and **וְהַחֲזִיא**, *i. e.* (probably) **הַשְׁׁנָה** and **הַשְׁׁנָה** (see on I, 4, 4). **אָם** both express the plural (**וְהַחֲזִיא** and **וְהַחֲזִיא**). The case is similar in 4, 21, where, however, only **סְ** has the plural; cf. 16, 27 where **מִ** has **וְיַצְאָה** but **שְׁרַפְתָּה**, while **סְ** have two plurals.

(14) **מִ** omits **תְּמִימִים**, but cf. vv. 3.23.28.32. **תְּמִימִים** **אָם**; **סְ** **ἀμμαρον.**

(15) **וְ**, *scil. הַשְׁׁחַת* (see on I, 4), *i. e.*, here, one of the elders; for the offerer (see 45 vv. 4.23.29.33) slays the victim himself. **סְ** and **Ω** express the plural **וְשְׁחַתּוּ**, which would agree with **וְסְמַטְתּוּ**; but in view of the nature of the act, it is more probable that a single elder, representing the others, would slaughter the animal, than that it would be done by all collectively.

(23.28) **מִבְדֻעַ אָם**; **סְ** **καὶ**. **אָם** can only signify *or if*, introducing a new case; if, therefore, 50 **אָם** be correct, it must be supposed that the discovery of the **שְׁגָנָה** by the offender himself (as opposed to its being made known to him by another, vv. 23 and 28) is implied in v. 22^b (27^b). In view, however, of the terms of v. 22^b, compared

- 13 appear to be needed: בְּעֵנָה, *in its appearance*, is supported by v. 55; for the sense of נִיעַ, see also Num. 11,7. So DILLM. and KAUTZSCH.
- (9) מִי יְבָשׂ; וְנִנְבַּשׂ(καὶ ἀφή λέπρας)§. The conjunction is supported by the analogy of the other paragraphs of the chapter, which are introduced by ; cf. vv. 18.29.38 &c. 5
- (18) מִבְּ. Although examples of the anticipation of a subst. by a pron. occur in the OT., especially in its later parts (comp., as here, after a prep., Num. 32,33; Josh. 1,2^b (the subst. omitted by §); Jud. 21,7; Jer. 48,44; 51,56; Ez. 41,25; 42,5; 1 Ch. 4,42; 2 Ch. 26,14; Dan. 11,11), yet the idiom, except where some special emphasis is intended, is more Aramaic than Hebrew (Dan. 5,12. 10 30 &c.); and there is no apparent ground for its adoption here, especially as the ordinary בָּעֵר (alone) occurs in v. 24. It can hardly be doubted that בָּעֵר is merely a corrupt transcriptional anticipation of בָּעֵר in בָּעֵר.
- 14 (4) חֲקָלֶת, *scil. חֲקָלָה* (IBN EZRA on Gen. 48,1 (and elsewhere); QAMHI on 1 Kings 15 22,38; DRIVER on 1 Sam. 16,4). מְגָשָׁים express the plural (מְגָשִׁים), precluding explicitly the possibility of the subject being incorrectly supposed to be הַכָּהָן. 20 (5) מְחַחֵת, *scil. מְחַחָתָה*. מְגָשָׁים; cf. the last note.
- (13) מְמַחְתָּה; מְגָשָׁם; cf. 4,24.33.
- (31) מְ adds אַתְּ שְׁרֵתְנִי; but the words are superfluous, and are doubtless a mere variant of the last words of v. 30. The clause is omitted by §. 25
- (41) מְקֻצָּה. In clause ^a יְקֻצָּה. § render by the same verb in both clauses (§ does not express the words הַקְצֹו אֲשֶׁר הַקְצֹו). The change of verb in the same context is not probable; nor does the usage either of Hebrew or of the cognate languages afford any support for assigning to קְצָה the meaning *to scrape*. Probably י has dropped out (cf. נִקְשָׁה Amos 8,8, for עֲקָרָה), and we should, with W. R. SMITH (*Journal of Philology*, xvi,72), read הַקְצָה. The sense of *scrapping* for the root עַזְבָּה is confirmed by the subst. מְקֻצָּות (Is. 44,13), *a scraping or graving tool*; and by the Arabic فُضَاعَة fine dust, ‘partes deictae et dispersae ex inferiore muri parte’ (FREYTAG); cf. W. R. SMITH, *l. c.*, p. 71. 30
- (42) מְקֻחָה, which is harsh after וְלִקְחָה. Read with מְגָשָׁם וְמְתָחָה.
- (43) מְקֻצָּתָה. It is true, other instances occur in which the Masorites have vocalized inf. Hif. with *hireq*, instead of the usual *pathah* (see EWALD, *Lehrb.* § 238^d; KÖNIG, *Lehrgeb.* pp. 212 f. & 276); but the form is highly anomalous, and very insufficiently explained by KÖNIG’s suggestion that it is due to the analogy of the perfect; for though, no doubt, it usually occurs after a noun, or a prep. having the nature of a noun (not בְּ, or כְּ, or נִ), and so occupies a position which might readily admit of a finite verb, yet the syntax would not have actually permitted the finite verb to be employed. The motive, therefore, suggested in explanation of the anomaly is one which, though it might have influenced the punctuators, is hardly one which could have operated with those who spoke Hebrew as a living language. The case, it can scarcely be doubted, is one of those in which the Masoretic punctuation does not represent an original and true tradition; and wherever the syntax does not permit the word in question to be treated as a perfect—as is the case, for instance, in 14,46^b—the punctuation הָנָה should be restored. Whether, however, הַקְצָה means *to scrape* is as doubtful here as in v. 41; § all use the same verb by which they express יְקֻצָּה in v. 41; it is better, therefore, with W. R. SMITH, for הַקְצָה to read הַקְצָה. In clause ^a, צְלָחָה as a perfect is, of course, an entirely admissible construction; see e. g. 25,48; Jer. 40,1. 45
- (45) מְנֹתְנָה, וְנוֹתְנָה, וְהַנֹּתְנָה, וְהַנֹּתְנָה מְגָשָׁם(καθελούσι, ξείσουσιν)§. Cf. v. 42^b.
- (46) הַסְּבִיר. To be construed as a perfect (cf. on 14,43); see 1 S. 25,15; ψ 90,15; also (with שָׁרָא) Lev. 13,46; Num. 9,18 (EWALD, § 286ⁱ). 50

- 6 it, for a sweet savor unto JHWH. The word must be either a corrupt repetition of תְּבִיאוֹת, or the corruption of some substantive. (For examples of the rhythm, or form of sentence, referred to, which is very characteristic of the Priests' Code, see vv. 9^b.15^b; Gen. 1,27^{a₃}; 6,14^{a₃}.16^b; Ex. 12,8^b; 25,11^{a₃}.18^b.19^b.29^b; 26,1^b.7^b.31^b; 27,2^{a₃}; 28,11^b.15^{a₃.b}; 30,1^b.7^b; Lev. 23,11^b.15^b; 25,29^b; Num. 18,18^b, 5—in each case, the clause cited being read in close connection with the clause immediately preceding).
- 7 (3) M omits the clause כִּי הַחֲלֵב אֲשֶׁר עַל הַקָּרְבָּן; but the words are found in מ and ס, as also in all parallel passages, e. g. 3,3.9.14; 4,8 &c. 10
- 8 (25) M omits את הַאֱלֹהִים, as also in Ex. 29,22. The conjunction is omitted in מ, as in M 3,9; 7,3. The insertion of and, found also in ס 3,9; 7,3, appears to be due to a different view taken by some of the Scribes, viz. that the tail did not belong to the fat pieces; see GEIGER, Urschrift, p. 467 f. 15
- (30) M omits the conjunction here before על־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל and אָתָּה, but it is found in M Ex. 29,21, and is supported by מ, ס and some Heb. Codices. The anointing of Aaron's sons, enjoined in Ex. 28,41; 29,21; 40,15 (cf. Lev. 7,36; 10,7), is not narrated in Lev. 8 in the place in which it would be naturally expected, viz. after v. 24 (which corresponds to Ex. 29,20); hence the sprinkling described 20 in v. 30 appears to have been understood as referring to it. But Aaron himself had been already anointed (v. 12); hence it was supposed that on this occasion the oil could have been sprinkled only upon his garments, and the conjunction after Aaron was accordingly twice omitted.
- (31) M צִבְיָה; but צִבְיָה occurs again in v. 35; 10,13; and is supported by ס (συντέ- 25 τακτάι μοι) ס and ס.
- 9 (4) M נְרָאָה; but a perf. does not suit the context; it is better, therefore, to read, with DILLM. and KAUTZSCH, the partic. נְרָאָה. 30
- (21) M בְּאֵשׁ צָהָה טְשָׁה מְשָׁה, cf. v. 10; 8,9.17.21 &c.
- (22) M קְתֻבֵּי יְדוֹ.
- 10 (10) וְלֹהֲבֵד occasions great difficulty, in whatever way it is explained. The rendering and that ye may distinguish &c. (cf. RV.) is unsuitable; for the exercise of the duties referred to in vv. 10.11 would naturally not be confined to the 35 times when the priests entered the sanctuary (v. 9), and the rendering and ye shall distinguish....and teach &c. (which disconnects vv. 10.11 from v. 9), though grammatically possible (EWALD, Lehrbuch, § 351c; DRIVER, Tenses, § 206), in a context such as the present is forced and artificial. It seems either that words have been omitted between v. 9 and v. 10, or that passages from two 40 separate sources have been somewhat loosely united by the Redactor.
- (19) M הַיְצָבֵב, against all analogy (cf. מְתַפְּתָח Hag. 2,13; תְּגִ�ָה Job 8,11 &c.). For suggested explanations see STADE, p. 132; BÖTTCHER, I, pp. 280.399.
- 11 (18) In M וְאַתָּה הַשְׁלֵךְ comes between הַכּוֹם and הַיְנַשְׁׁךְ (v. 17), thus separating two 45 kinds of owls. The order adopted in the text agrees with Deut. 14,17.
- (19) M omits את אָתָּה, doubtlessly a scribal error. A conjunction is found in Deut. 14,18; also in מ, ס.
- (21) M Kethib אָתָּה.
- (43) M גְּנַטְמָתָם מְגַנְטָמָתָם. 50
- 13 (5) M בְּעֵינָיו in his eyes, i. e. in his opinion; so, too, v. 37. Such a qualification of the priests' observation is not found elsewhere in the chapter, and does not

- 19 (23) **מִלְּעָד**, which is inconsistent with the sing. **הַיְהָ**.
 (33) **מִלְּעָד** express the plural **אֲתָכֶם** for **אַתָּה**. But in passages of this kind the change from the singular to the plural (or *vice versa*) is so frequent, even in the same sentence (*cf.* 23,22; 25,14.46^b; and often in Deut.), that it is doubtful if the plural is original. 5

20 (10) **מִלְּעָד** adds **שְׁתַּיְתָאֵשׁ** **אִישׁ** **אֲשֶׁר** **יָגַף**, which is inconsistent with the sing. **הַיְהָ**. This, as Prof. T. K. ABBOTT (*Essays chiefly on the original texts of the Old and New Testaments*, 1891, pp. 15.207) has pointed out, is probably a mere error of dittography.
 (16) **מִלְּעָד**. **רָבָע** to lie (see on 18,23) will naturally be construed with the prep. **תְּ** 10 (*cf.* **עַמְּנָה** **הָוּ** **עַנְּהָ** **דָּרְבָּעָת** **יְ** **עַדְרִיאָה** **עַם** **אֲתָנִי** **עַם**) **וְעַנְּהָ** **הָוּ** **עַדְרִיאָה** **יְ** **כָּלְבָּד** Gen. 36,24).
 (23) **מִלְּעָד**. The plural is expressed by **מִלְּעָדֹת**; *cf.* 18,28.
 (25) **מִלְּעָדֹת**, that is, in declaring (it) unclean. **וְ** **אֵין** **אֲקָאָתָהָרְסִיאָה**, **וְ** **מִלְּעָדֹת**, neither suggesting a verb.—**לְ** **הַבְּרִיל**, as in K. 8,53 **אֲתָה** **הַבְּרִיל** **לְנַחֲלָה**.

21 (4) **מִלְּעָד**, which is unintelligible and certainly corrupt; **בָּעֵל**, thus used absolutely, cannot mean either *as a husband*, or *as a chief man*. **וְ** **Էָքָպִינָה**, that is, **בָּעֵל** (Num. 4,20). DILLM. proposes **בָּאָגָּז**, understanding the verse as introductory to v. 5; but **יְתָמָא** connects it rather with vv. 1-3. BÄNTSCH (*Das Heiligkeit-Gesetz*, 1893, p. 111) supposes that a word or words have fallen out, and that the verse contained originally a prohibition of the priest to approach the corpse of his wife in mourning. In view of v. 2, however, it does not seem probable that this would have been forbidden; indeed a wife, though not expressly named, would naturally be included in the **שָׁרָקְרָב** **אֵלֵי** v. 2. The original text of the verse cannot, it seems, be recovered. 15
 (5) **מִלְּעָד** **קְרֻחוֹת**, a mere error of writing.
 (7) **מִלְּעָד**: twice—but **יְ** **חַדְשָׁה** **הָוּ** **קְדוּשָׁה** at the end of the verse, and with v. 8. The sing. is used vv. 1-4; the plural vv. 5-6.
 (8) **מִלְּעָד** **מְקָדְשָׁם** **וְ**. **וְ** **δ** **ἀρμύζων** **αὐτούς**. The third person agrees better with the context; *cf.* v. 15; 22,9.16.
 (11) **מִלְּעָד** **גְּבָרָה**, but the following **תְּ** **תְּ** implies a singular. **וְ** **ἐπὶ** **πάσῃ** **ψυχῇ** **τετέ-**
λευτηκούι, exactly as Num. 6,6; so **וְ** **מִלְּעָד** **תְּ** **תְּ** **عַמְּלָה** **וְ** **מִלְּעָד**. 30
 (14) **מִלְּעָד**. **מִלְּעָד** express 1 (*cf.* v. 7). The asyndeton is very harsh and un-Hebraic. The alternative is to treat **וְ** **נָגָה** as a gloss, which, however, is not supported by v. 7.

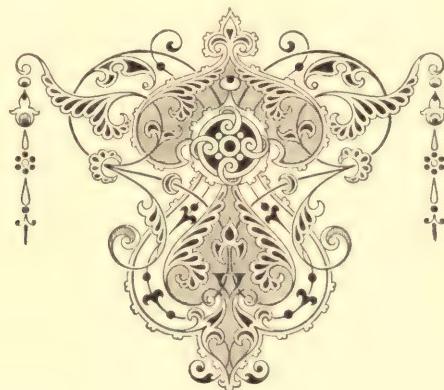
22 (11) **מִלְּעָד**, which might, no doubt, be understood as a collective; but the plural, which is read by **מִלְּעָד**, and expressed by **מִלְּעָדֹת**, is more in accordance with general usage. 40

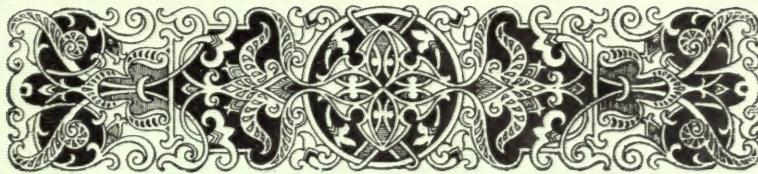
23 (13) **מִלְּעָד** **נוֹסְכָה**.
 (18) Here and in v. 19 **מִלְּעָד** inserts two (inexact) glosses from Num. 28,27.28.
 (20) **מִלְּעָד** adds **עַל** **שְׁנֵי** **כְּבָשִׂים**, which is ungrammatical in the present connection. The words are a gloss, added after the meaning of **תְּ** **תְּ** had been obscured by the 45 insertions in vv. 18.19.

24 (11) **מִלְּעָד** **אֶת** **הַשֵּׁם**, **אֶת** **יְהֹוָה** **the name**, used absolutely for **יְהֹוָה**, is not, however, found elsewhere in the OT., being a post-Biblical expression (*e. g.* Mishna, *Yoma* 3,8), which came into use in an age when the Jews shrank from pronouncing the sacred name itself. Here it cannot be doubted that it has been substituted for **יְהֹוָה** by the scribes, for the purpose of avoiding the too flagrant blasphemy of **יְהֹוָה**. **וְ** **קְבָּחָה** **אֶת** **יְהֹוָה**.

- 15 (18) **מִתְנַאָה**; so also v. 24. When **שָׁבֵב** is used of illicit intercourse, an accompanying **מִתְנַאָה**, if followed by a suffix, is regularly vocalized by the Masorites, as though it were the *object* of the verb in the accusative (Gen. 34,2; Num. 5,13 *al.*). This, however, can hardly be anything but an artificial distinction drawn by the punctuators; there is no other indication of **שָׁבֵב** being construed with an accus. (the *Qərē* יִשְׁכַּבְנָה Deut. 28,30 obviously proving nothing as to the usage of the living language), and **שָׁבֵב עַם** is found constantly in the same sense (v. 33; Deut. 22,22-29 *al.*). No doubt, the original pronunciation, in all the cases referred to, was **מִתְנַאָה**.
- (31) For **מִתְנַרְפֵּטַה** **וְ** reads **וְחוֹהֲרָתָם**; so **וְ** (**καὶ εὐλαβεῖς ποιήσετε**), and **וְ**. This reading is adopted by DILLM. and KAUTZSCH. The idea of *warning* seems, however, to be less suitable to the context than that of *separation* (for the uncleanness here alluded to was mostly of a kind that could not be avoided, though it might be ceremonially removed, or neutralized, by a rite of purification); and in support of **מִ** *cf.* 22,2. 15
- 16 (21) **מֶ** Kethib **יְדוֹ**.
- (32) **מִשְׁחָה** **וְ** **אָתוֹן**; *scil.* **הַמִּשְׁחָה בְּשָׁמְן הַמִּשְׁחָה** (IBN EZRA); **וְ** paraphrases by a plural, **וְ** by a passive. *Cf.* on 14,4.5. 20
- 17 (8) **מִתְלָה**; **יִצְחָק** (δές ἀν ποιήσῃ). Elsewhere in H (as frequently also in P) **מִשְׁעָה** is used as a sacrificial term; *cf. e.g.* 22,23,24; 23,12.
- (13) **מִבְנֵי**; **מִבְנֵי** but **מִבְנֵי** is the reading of **וְ** and Heb. codd.; *cf.* vv. 3.8.10; 22,18.
- 18 (9.11) DILLM. and KAUTZSCH read **מִזְלָה** for **מֶ**, but the alteration does not seem to be necessary; the substantive (Gen. 48,6) is defensible.
- (17) **שְׂאָרָה**, an abstract form, occurring only here; but **שְׂאָרָךְ** is supported by vv. 12,13, and by **וְ** οἰκεῖσαι σου.
- (23) **לְרָבָעָה**, treating the verb as transitive, the subject (*cf.* 20,16, with **מִתְנַאָה**) being the animal. But in spite of the word being so construed in the Talmud (LEVY, 30 NHWB. s. v.), it is very doubtful if this is correct. **רָבָע** must be the Aram. **רָבָע**, **חַסְכָּה** to lie, for which **רָבָע** (Arabic **ربض**) is the proper Hebrew equivalent. With **לְרָבָעָה** (*cf.* SIEGFRIED-STADE 701^a) the subject will, of course, be the woman.
- (27) **אֶלְלָה**, as seven times besides in the Pent. (against **אֶלְלָה** some 80 times, and **אֶלְלָה** some 180 times), and 1 Ch. 20,8 (**אֶלְלָה**). The word is written similarly in Phoenician (e. g. CIS. I, 1,3,22; 14,5; 93,3), though it was pronounced probably as a dissyllable; in Plaut. Poen. v. 1,9 it is transliterated *ily*, and the cognate dialects have generally a dissyllabic form. The nine occurrences of the form **לְלָה** can hardly be due to any but accidental causes; the pronunciation, we may be sure, was still **לְלָה**; and there is no reason why the usual orthography should not be preserved. 40
- (28) **מִגְנָה**, much against usage (see *e.g.* Deut. 7,1; 9,1). The plural is found in **וְ** (**τοῖς έθνεσι**) **וְ**; and is in agreement with v. 24.
- 19 (20) **מִתְקַדְּשָׁה**. It is true, a Nif'al is not unfrequently strengthened by the addition of an absolute inf. *Qal* (GES.-KAUTZSCH, § 113, 3^b, Rem. 2; DRIVER on 2 Sam. 45 20,18 f.); but a *Hof'al*, here and 2 Kings 3,23, is anomalous and strange. Of the two forms of the abs. inf. Nif., the Hebrew ear appears to have been guided by the assonance to prefer almost uniformly the form **נִטְקָדֵשׁ** with the perfect (as **נִשְׁאָל נִשְׁאָלָה** 1 Sam. 20,6), and the form **לִטְקָדֵשׁ** or **לִטְקָדֵת** with the imperfect (as **לִשְׁאָל** **לִשְׁאָלָה** Lev. 7,18; **וְאַמְתַּבְּלֵל** **לִשְׁאָלָה** Num. 15,31); and the punctuators, deeming this to be a rule of the language, may have been led accordingly, when the form **לִטְקָדֵשׁ** occurred exceptionally beside a perfect, to vocalize it as if it belonged to a different conjugation (*cf.* BÖTTCHER, II, p. 228).

- 24 (16^b) **M** שָׁמַע (without the art.), which labors under even a greater disadvantage than שָׁמֵן in v. 11. Read, with **G**, and in agreement with clause ^a, שָׁמַע יְהוָה.
- 25 (11) **M** adds שְׁנָה הַתְּמִימִים שְׁנָה, which is heavy and redundant after הִיא. If the words are genuine, the passage must be explained upon the analogy of the rare construction found in Ez. 11,15; 21,16 (DRIVER, *Tenses*³, § 201 *Obs.*). In all probability, they are simply a gloss on the demonstrative pronoun.
- (30) **M** Kethib נָלַם.
- (33) **M** omits לֹא.
- (35) **M** adds נָרְךָ תַּחֲשֵׁב. The words are difficult, idiom not permitting them to be taken as in apposition to the suffix in בו (cases such as 1 K. 14,6; ψ 69,4; Job 25,2 not being parallel). **G** has ὡς προσηλύτου καὶ παροίκου, which suggests the reading נָרְךָ תַּחֲשֵׁב. We might emend the text and read: נָרְךָ תַּחֲשֵׁב יְהוָה עַמְּךָ (*cf.* v. 40); but as נָרְךָ instead of נָרְךָ (v. 40), is a strange term to use with reference to a native Israelite, it seems better to treat the words as a gloss, due to the influence of vv. 23-47.
- (36) **M** וְיַעֲשֵׂי, but a verb is required, which יַעֲשֵׂי can hardly be, the contraction in a verb being opposed to all analogy (*cf.* OLSHAUSEN, *Lehrbuch*, p. 480). Read וְיַעֲשֵׂי as v. 35, and with a conjunctive accent as 18,5. (Or יַעֲשֵׂי, as 2 Sam. 12,22).
- (47) (47) **M** נָרְךָ תַּחֲשֵׁב; but נָרְךָ תַּחֲשֵׁב is supported by **G**; **M** and Heb. Codd. have also the conjunction.
- 26 (41) The context is unfavorable to נָלַם and הַבָּאַתִּי being understood as simple futures. The verbs, it seems, must stand in a dependent sentence, subordinate to הַהְיוֹתָה, and the tenses will have a modal force, *I had to walk—and to bring* &c. (*cf.* DRIVER, *Tenses*, § 39,β). For נָא with a hypothetical force (*if perchance*), *cf.* 1 Sam. 20,10. The particle is to be understood as referring backwards to הַהְיוֹתָה, and not as introducing the protasis to the apodosis זָמְרָתִי (v. 42).
- (44) **M** נָאָף נֶם זָמָת. **Nat**, alone, however, can hardly be right. What is wanted is בְּזָמָת; *cf.* v. 27 and ψ 27,3. In one stage of the Hebrew alphabet ב and מ closely resembled each other (DRIVER, *Notes on Samuel*, p. lxviii); and the second of the two similar letters may have fallen out in consequence.
- 27 (23) **M** הַצְּרָכָה *bis*. In spite of the parallels which exist (EWALD, § 290^d), the art. with the suffix can hardly be original; twelve times in this chapter the normal צְרָכָה occurs. The rendering of **G**, in which the pronoun is not expressed, might be thought to point to הַצְּרָכָה; but elsewhere also in the chapter the pronoun is not recognized by **G**, though expressed regularly in the Hebrew.

List of Contributors

- Genesis: C. J. Ball (London).
Exodus: Herbert E. Ryle (Cambridge).
Leviticus: S. R. Driver and H. A. White (Oxford).
Numbers: J. A. Paterson (Edinburgh).
5 Deuteronomy: Geo. A. Smith (Glasgow).
Joshua: W. H. Bennett (London).
Judges: Geo. F. Moore (Andover).
Samuel: K. Budde (Strassburg).
Kings: B. Stade (Giessen) and F. Schwally (Strassburg).
10 Isaiah: T. K. Cheyne (Oxford).
Jeremiah: C. H. Cornill (Königsberg).
Ezekiel: C. H. Toy (Cambridge, Mass.).
Hosea: A. Socin (Leipzig).
Joel: Francis Brown (New York).
15 Amos: John Taylor (Winchcombe).
Obadiah: Andrew Harper (Melbourne, Australia).
Jonah: Friedrich Delitzsch (Breslau).
Micah: J. F. McCurdy (Toronto).
Nahum: Alfred Jeremias (Leipzig).
20 Habakkuk: W. H. Ward (New York).
Zephaniah: E. L. Curtis (New Haven).
Haggai: G. A. Cooke (Oxford).
Zechariah: W. R. Harper (Chicago).
Malachi: C. G. Montefiore and I. Abrahams (London).
25 Psalms: J. Wellhausen (Göttingen).
Proverbs: A. Müller* and E. Kautzsch (Halle).
Job: C. Siegfried (Jena).
Song of Songs: Russell Martineau (London).
Ruth: C. A. Briggs (New York).
30 Lamentations: M. Jastrow, Jr. (Philadelphia).†
Ecclesiastes: Paul Haupt (Baltimore).
Esther: T. K. Abbott (Dublin).
Daniel: A. Kamphausen (Bonn).
Ezra: } H. Guthe (Leipzig).
35 Nehemiah: }
Chronicles: R. Kittel (Breslau).

* Died September 12th 1892.

† Professor Abraham Kuenen who had agreed to do the book died December 10th 1891.

CAVEN LIBRARY
KNOX COLLEGE
TORONTO

